

Programul PHARE
Finanțat de UE

Învățarea centrată pe elev Ghid pentru profesori și formatori

Proiectul PHARE: RO 2002/000-586.05.01.02.01.01
Asistență tehnică în sprijinul învățământului
și formării profesionale inițiale

WYG International Ltd
(IMC Consulting Ltd)

Cuprins

	Pagină
Ce înseamnă aceasta?	3
Introducere	4
Cum utilizați Ghidul	4
Unde găsiți idei și informații?	5
Partea 1 – Ce anume este învățarea centrată pe elev?	6
Idei generale despre învățarea centrată pe elev	8
Rolul elevilor	8
Activitatea elevilor în învățarea centrată pe elev	9
Rolul profesorilor	14
Activitatea profesorilor în învățarea centrată pe elev	15
Trecerea la învățarea centrată pe elev	15
Partea 2 – De ce să folosim învățarea centrată pe elev?	18
O învățare mai eficace	20
O mai bună memorare	22
Motivație sporită	22
O includere lărgită	23
Sprijinirea integrării abilităților cheie	24
O mai bună pregătire pentru locul de muncă	24
Sprijină abilitățile pentru învățarea pe tot parcursul vieții	25
Partea 3 – Introducerea învățării centrate pe elev	27
Cunoașteți-vă elevii	27
Organizarea conținutului învățării	29
Organizarea modului în care învață elevii	30
Prelegeri și contribuții teoretice	31
Demonstrații	32
Stagii de pregătire practică	32
Proiecte	33
Alte abordări pentru a face procesul de învățare mai centrat pe elev	33
Studii de caz	33
Joc de rol	33
Pregătirea schemelor procesului tehnologic	34
Jocuri educative	35
Învățare diferențiată	35
Activități de grup	36
Evaluarea experiențelor elevilor în procesul de învățare	36
Organizarea timpului necesar pentru învățare și evaluarea elevilor	36
Costurile pentru a face procesul de învățare mai centrat pe elev	37
Partea 4 – Aplicarea învățării centrate pe elev în practică	38
Anexa 1 – Diferențe individuale care afectează procesul de învățare	48
Anexa 2 – Scopurile curriculumului	49
Anexa 3 – Unitățile de abilități cheie în sistemul românesc	50
Anexa 4 – Metode de predare și învățare care vin în sprijinul învățării centrate pe elev	51
Bibliografie	52

Ce înseamnă aceasta?

Ocazional, veți întâlni în text simboluri și diferite casete. Principalele simboluri pe care le folosesc sunt:

Acesta sugerează că ar trebui să scrieți ceva. De obicei, va fi însoțit de câteva linii pe care să scrieți.

Acesta poate fi întâlnit destul de des; indică că ar putea fi momentul potrivit să luați o pauză. Întrucât setul este conceput să fie centrat pe elev, puteți ignora sugestia sau chiar lua pauze în alte momente.

Referințe citate fie în text sau vizând informații suplimentare.

Acestea sunt surse de informații suplimentare pe care le puteți găsi pe Internet.

Acest semn internațional vă spune că acesta este locul în care puteți obține informații generale.

De fapt, pe acesta nu îl veți întâlni – sugerează că ar trebui să gândiți și să concepeți noi idei de unul singur. Întrucât sper că veți face aceasta pe tot parcursul lecturii, s-ar fi regăsit pe toate paginile!

Acestea sunt casetele:

Acest tip de casetă conține un citat care va fi discutat în text. Va fi însoțit de obicei de sursa de unde provine.

O casetă de acest fel conține ideile pe care urmează să le luați în considerare.

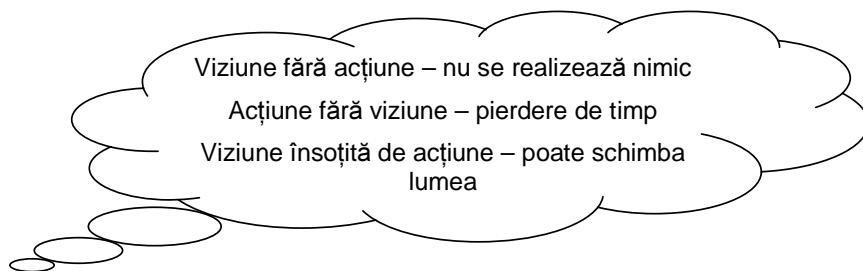
Un nor indică ceva care vă provoacă sau la care trebuie să vă gândiți.

Introducere

Vă doresc o lectură plăcută a acestui set de materiale despre învățarea centrată pe elev.

Sper că vă va oferi o viziune diferită asupra a ceea ce încercăm să facem ca profesori și a felului în care putem realiza aceasta. Va adăuga ceva experienței pe care o aveți și vă va conduce spre noi zone.

Felul în care folosiți ghidul depinde numai de dumneavoastră. Vă ofer spre reflecție următoarele rânduri scrise de Nelson Mandela.

Sunteți gata să schimbați lumea?

Folosirea acestui ghid

Materialul de față vă oferă câteva posibilități. Puteți pur și simplu investiga înțelesul învățării centrate pe elev. În același timp, puteți descoperi câteva modalități de furnizare a învățării centrate pe elev. Puteți de asemenea să-l folosiți ca pe un ajutor în sprijinul elevilor atunci când aceștia folosesc abordări centrate pe elev pentru a progresa cu învățatul.

Puteți folosi acest material unde doriți: la școală, acasă, în tren sau – dacă vremea este bună – în parc. Nu există nici un termen limită pentru a-l termina și puteți să-l folosiți numai atât cât doriți. Pe scurt, este conceput ca centrat pe elev. Aveți un control deplin. Puteți chiar să-l puneți pe raft, deși sper că nu doriți să faceți aceasta.

Ar fi putut fi elaborat ca un set interactiv cu ajutorul computerului. Însă aceasta l-ar fi făcut mai puțin accesibil pentru întreaga gamă de utilizatori potențiali, prin urmare se prezintă în format de hârtie. Atunci când elaborați metode de învățare centrată pe elev (ÎCE) pentru proprii elevi, puteți descoperi că utilizarea computerului este abordarea potrivită.

A fost considerată convenabilă divizarea ghidului într-un număr de părți. Sunt de asemenea sugerate surse suplimentare de informații.

Abordarea de ansamblu utilizată în acest ghid este una centrată pe elev. Drept rezultat, se pune un accent major pe informațiile teoretice din Părțile 1 și 2. Partea 3 și exemplele din Partea 4 sunt concepute să vă facă să începeți să vă gândiți cum anume puteți aplica teoria în **activitatea** cu proprii elevi.

Unde găsiți idei și informații?

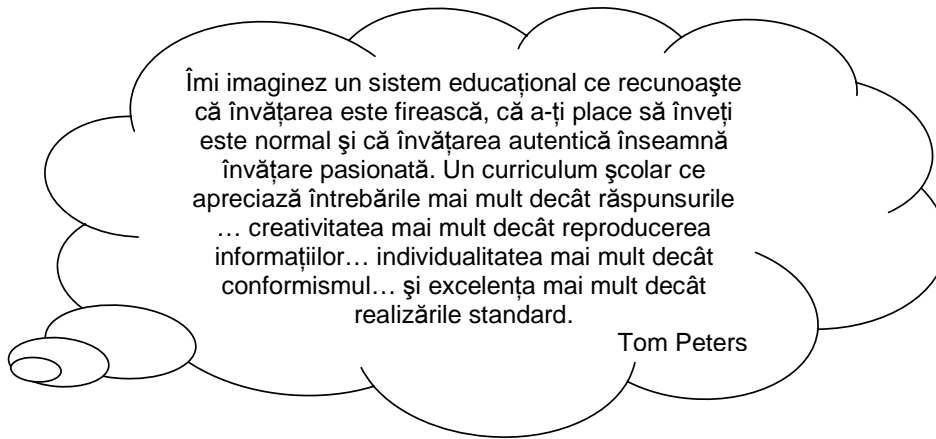

Proiect pentru învățământul și formarea tehnică și profesională - România

Dacă doriți să explorați definiția învățării centrate pe elev și contextul ei	mergeți la	Partea 1 – “Ce anume este învățarea centrată pe elev?” la pagina 6.
Dacă doriți idei referitoare la cât de folositoare este	mergeți la	Partea 2 – “De ce să folosim învățarea centrată pe elev?” la pagina 18
Dacă doriți idei în privința folosirii ÎCE	mergeți la	Partea 3 – “Prezentarea învățării centrate pe elev” la pagina 27.
Dacă doriți sugestii care să vă ajute să aplicați ÎCE	încercați	Partea 4 – “Aplicarea învățării centrate pe elev în practică” la pagina 39
Dacă doriți niște exemple care să vă ajute să gândiți	căutați în	Părțile 3 și 4
Dacă doriți idei despre anumite aspecte	încercați să le găsiți în	cuprins
Dacă nu sunteți sigur ce anume doriți	puteți	continua să citiți, sau pur și simplu să deschideți ghidul la întâmplare, pentru a vedea ce anume vă atrage atenția!

În anumite momente, vi se vor oferi scurte exerciții de rezolvat. Înainte de a continua să citiți observațiile de la sfârșitul fiecărui exercițiu, încercați să rezolvați exercițiul pentru că aceasta vă va ajuta să reflectați la ideile la care vă gândeați.

Partea 1 – Ce anume este învățarea centrată pe elev?

Tom Peters este unul din gânditorii de frunte în management-ul afacerilor. O persoană care a provocat gândirea convențională și a arătat cum pot fi făcute lucrurile în mod diferit și cu succes.

La fel ca și copiii mici, ne place să explorăm. Am vrea să cercetăm tot ceea ce vedem, tot ceea ce ne cade în mână și în gură. Pe măsură ce înaintăm în vârstă, punem întrebare după întrebare și nu ne simțim deloc jenați să punem în public întrebări care pe părinții noștri îi făceau să se simtă realmente inconfortabil.

Apoi am fost trimiși la școală.....

Lucrurile se schimbă, dar atât de des am stat în rânduri, am fost învățați să ascultăm profesorul în loc de a pune întrebare după întrebare. Am studiat materiile conform unui orar. Și – pe scurt – am fost învățați să ne conformăm. Interesul nostru față de această lume a fost sufocat.

Pe măsură ce ne maturizăm, este necesar ca lucrurile să se schimbe. Dar cred că o curiozitate naturală ar trebui să ne influențeze în mod esențial învățarea. E posibil să nu putem urma ce ni se cere în Star Trek, și anume să 'mergem îndrăzneț acolo unde nimeni n-a mers înainte', însă putem cerceta lumi noi de unii singuri.

Activitatea 1

Care este viziunea dumneavoastră în privința educației și formării profesionale? Cum anume ați dori să arate și ce ați dori să realizeze? Aveți acum ocazia să visați la o lume educațională ideală.

Folosiți aceste rânduri pentru a vă consemna ideile.

.....

.....

.....

.....

Acum întoarceți-vă cu picioarele pe pământ, și vedeți cum vă poate ajuta învățarea centrată pe elev

Activitatea 2

Deși există multe definiții ale învățării centrate pe elev, punctele cheie referitoare la ce este și ce anume presupune sunt incluse în următoarele afirmații. Citiți-le și căutați cuvintele cheie referitoare la învățarea centrată pe elev. Identificați aceste cuvinte cheie folosind ceva colorat.

Odată ce ați făcut aceasta, căutați cuvinte ce sunt cumva înrudite și pregătiți liste de termeni înrudiți în spațiul de mai jos. Dacă această copie a Ghidului nu vă aparține, dacă nu doriți să scrieți pe ea, puteți face aceasta și alte activități din ghid pe o foaie separată de hârtie. În același timp, aveți la dispoziție o colecție de 'foi de lucru'.

Învățarea centrată pe elev descrie modalități de a gândi despre învățare și predare ce pun accentul pe responsabilitatea elevului pentru activități de genul plănuirii învățării, interacțiunii cu profesorii și alți elevi, cercetării și evaluării învățării.

Cannon, R. (2000)

(Învățarea centrată pe elev) le oferă elevilor o autonomie și un control mai mare în privința alegerii subiectului, a metodelor de învățare și a ritmului de studiu.

Gibbs, G. (1992)

Învățarea centrată pe elev se referă la situația în care elevii lucrează atât în grupuri cât și individual pentru a explora probleme și a procesa activ cunoștințele, mai degrabă decât a fi niște receptori pasivi ai acestora.

(Harmon, S.W. & Hirumi, A., 1996)

Învățarea centrată pe elev este o abordare extinsă, ce presupune înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă, integrarea unor programe de învățare după un ritm propriu și/sau a unor situații de cooperare în grup, care în ultimă instanță îi conferă elevului responsabilitatea pentru propriile progrese în educație.

Nanney, B. (??)

Mediul învățării centrate pe elev se concentrează în primul rând asupra satisfacerii nevoilor elevului, în timp ce mediul învățării centrate pe materie se concentrează în primul rând asupra unui set de cunoștințe.

Clasen, R.E. & Bowman, W.E. (1974)

Profesorul poate deveni de exemplu: instructor, ghid, îndrumătorul care te acompaniază, mentor, sfătuitor, consultant, transmțător de cunoștințe, cel care face lucrurile posibile pentru tine, formator, supraveghetor, diriginte, coordonator, cercetător critic, broker de cunoștințe, model.... facilitator, colaborator.

Jedekog, G. (1999)

Folosiți spațiul de dedesubt pentru listele dumneavoastră.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ideile mele în legătură cu afirmațiile de mai sus se află în casetele de dedesubt și sunt însoțite de niște comentarii. Expresiile în **aldine și italice** fac parte din definiții. Faceți o comparație între listele noastre. Aproape sigur listele dumneavoastră vor fi diferite, și probabil că vom fi împărțit termenii în grupuri diferite. Aceste diferențe nu înseamnă că eu sau dumneavoastră ați greșit – suntem diferiți, la urma urmei, și ambii putem avea dreptate!

Înainte de a examina mai detaliat aceste subiecte, gândiți-vă din nou la faptul că am făcut liste diferite și că aceasta nu a constituit o problemă pentru mine. În mod tradițional, sistemul educațional s-a ocupat de lucruri care trebuie să fie învățate. Cu excepția unor activități în învățământul superior, în general elevii dădeau un răspuns corect sau greșit. Situația se prezenta în alb și negru, fără nici o nuanță gri. Hotărât nu exista o picătură de culoare în această imagine! Deși există multe date tehnice pe care elevii trebuie să le învețe, vor exista de asemenea situații în care părerile lor contează. Este posibil ca aceștia să fie nevoiți să vină cu noi idei sau soluții la probleme, și ar trebui să le apreciem ideile. Mai târziu vom examina rolul învățării centrate pe elev în legătură cu rezolvarea problemelor, dar aceasta nu își are locul în această parte a ghidului.

Idei generale despre învățarea centrată pe elev

- descrie modalități de gândire despre învățare și predare;
- o abordare extinsă a predării;
- se concentrează în principal asupra satisfacerii nevoilor elevilor

Aceste definiții ne-au oferit câteva puncte generale despre învățarea centrată pe elev. Cel mai cuprinzător este că **descrie diferite modalități de gândire în privința învățării și predării**. Un punct cheie în expresia respectivă este faptul că Canon plasează învățarea înaintea predării. Întregul accent se mută de pe activitatea noastră ca profesori pe rolul elevilor ca cei care învață. Este de asemenea demn de observat că el nu afirmă că aceasta ar fi o idee nouă. O formă de învățare centrată pe elev a fost folosită de Socrate, care a trăit între 470 – 399 î.Hr., prin urmare ideea este destul de veche!

Observați de asemenea că aceasta nu este o metodă de predare, ci **o abordare de predare extinsă**. Poate presupune o gamă largă de metode, iar unele dintre acestea pot îmbrăca forma predării tradiționale.

Aspectul esențial este că **pune accentul în principal pe satisfacerea nevoilor elevului**.

Rolul elevilor

- o mai mare autonomie
- responsabilitatea elevilor
- să devină manipulatori activi de cunoștințe

Dacă satisfacerea nevoilor elevilor se află în centrul învățării centrate pe elev, formarea trebuie să răspundă nevoilor acestora. Pentru ca acest lucru să fie posibil, mai întâi trebuie să fie determinate nevoile lor. În mod tradițional, aceasta s-a întreprins pentru ei, nevoile lor au fost decise și li s-au furnizat aceste informații. Însă un astfel de procedeu nu prea poate fi considerat ca fiind centrat pe elev.

Învățarea centrată pe elev merge mult mai departe și le oferă elevilor **o mai mare autonomie**. O vom aborda mai detaliat atunci când ne vom referi la activitatea elevilor și a profesorilor. În această etapă, trebuie să observăm că în învățarea centrată pe elev nu le spunem elevilor pur și simplu să meargă și să învețe ceea ce vreau să învețe. Le oferim un nivel corespunzător de îndrumare și orientare când încep, și continuăm să-i sprijinim pe măsură ce învață.

În învățarea centrată pe elev accentul se pune pe **a-l face pe elev responsabil** pentru propriul proces de învățare. Elevii au o influență mai mare asupra tuturor aspectelor legate de ce anume urmează să învețe și de modul în care o vor face. În viață în general, atunci când avem o libertate mai mare, aceasta atrage după sine o responsabilitate mai mare. Aceasta se aplică și în cazul elevilor și al învățării centrate pe elev.

Elevii își dovedesc responsabilitatea mai mare devenind **căutători activi de cunoaștere**. Ei nu se mai bazează pe profesorul care să le deschidă mintea și să le-o umple cu cunoștințe în timp ce stau pasivi în sala de clasă. Ei folosesc posibilitățile de învățare care li se oferă, caută alte modalități de învățare, iar dacă aceasta nu dă rezultate, cer ajutorul și îndrumarea profesorilor - însă nu pur și simplu pentru răspunsuri de-a gata.

Activitatea 3

Înainte de a continua să citiți, consemnați în acest spațiu câteva din diferențele pe care le vedeți între elevul din educația tradițională și felul în care arată el în această abordare alternativă.

.....

.....

.....

.....

.....

Puteți să vă întoarceți la aceasta mai târziu, dar poate doriți să luați o pauză înainte de a continua punctele următoare. Când sunteți gata să continuați, începeți prin a vă gândi la activitatea elevilor.

Activitatea elevilor în învățarea centrată pe elev

- alegerea subiectului;
- plănuirea învățării;
- alegerea metodelor de învățare;
- manipulatori activi de cunoștințe;
- interacțiunea cu profesorii;
- interacțiunea cu alți elevi;
- munca atât în grup cât și individual.
- cercetarea;
- explorarea problemelor;

- *învățarea într-un ritm propriu;*
- *evaluarea învățării.*

Un punct de pornire este că elevii pot influența **alegerea subiectului**. Aceasta nu este ceva atât de radical pe cât sună. Elevii din învățământul și formarea tehnică și profesională au făcut deja niște alegeri privind domeniul ocupațional în care doresc să studieze. Este posibil să nu poată urma prima lor opțiune și, în special în zonele rurale, e probabil să nu aibă acces la anumite ocupații. O soluție posibilă a acestei probleme constă în a le oferi elevilor posibilitatea să finalizeze module de învățământ la distanță, ca parte a programului lor școlar obișnuit, cu alte cuvinte, să adopte o abordare centrată pe elev.

O modalitate în care au mai multă libertate în alegerea a ceea ce vreau să studieze sunt opțiunile privind cursurile. Cea mai mare parte a cursului poate fi obligatorie, însă elevul poate avea posibilitatea de a alege dintr-o gamă de unități. În același timp, pot studia toți aceleași unități la același nivel de profunzime, iar apoi avea posibilitatea să studieze mai detaliat unele unități.

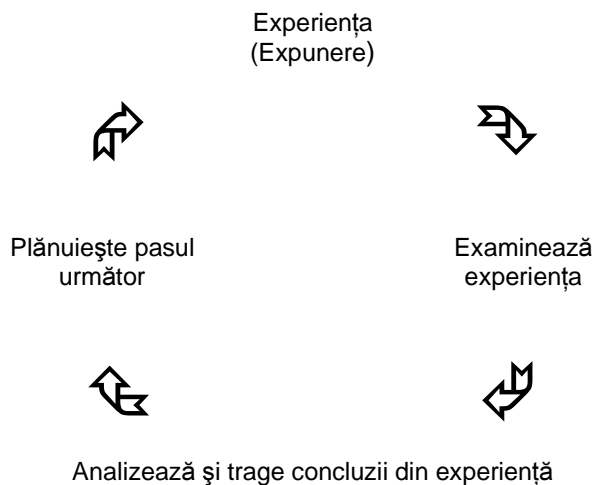
În definiția sa, Cannon a scris despre responsabilitatea elevului de a-și **plănuși învățarea**. Întrucât această expresie este una foarte cuprinzătoare, este mai util să vizăm numai unele aspecte pe care le implică. Un aspect este **alegerea metodelor de învățare**. La pagina 8 am observat că fiecare este diferit. În mod deloc surprinzător, aceasta se aplică deasemenea elevilor noștri, și este vizibil în modurile în care preferă să învețe.

Au fost identificate aspecte variate ale acestor diferențe. Ca persoane care învață, ei pot avea stiluri de învățare diferite și prefera **să fie activi în diferite feluri**. Le poate plăcea să:

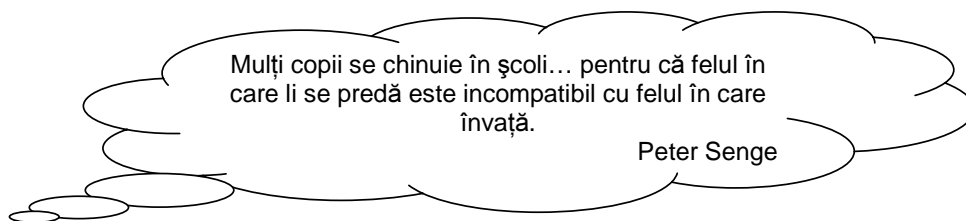
- Fie activi și entuziaști în noile experiențe;
- Să strângă informații și să reflecteze asupra lor înainte de a ajunge la o concluzie;
- Să fie analitici și să integreze observațiile noastre în teorii raționale sau
- Să fie foarte pragmatici, încercând lucrurile fără discuții lungi.

În același timp, pot prefera **să intre în ciclul învățării în diferite puncte**:

Ciclul învățării (după Kolb)

Pot prefera **să primească informațiile în diferite feluri**. Fleming a observat că există aceia cărora le place să recepteze idei noi vizual, prin auz, prin citit sau prin simțurile kinestezice, precum pipăitul sau mișcarea. (Vezi Anexa 1.)

La ora de față are loc o dezbatere pe marginea inteligenței multiple. Fie că preferăm să o descriem ca inteligențe separate sau ca aspecte diferite ale inteligenței, recunoaștem cu ușurință persoane care au **diferite tipuri de abilități**. Unii sunt în special 'buni' la limbi sau matematică – abilitățile 'academice' tradiționale. În plus, se sugerează că există inteligențe spațiale, muzicale, legate de mișcarea corpului, interpersonale și intrapersonale. Fiecare elev dispune de un echilibru diferit între punctele tari și slabe în aceste domenii. Aceasta va influența la rândul ei atât preferințele lor de învățare cât și eficacitatea lor în diferite situații de învățare, iar aceasta poate fi influențată prin învățarea centrată pe elev.

Faptul că elevii au anumite preferințe de învățare nu înseamnă că acelea sunt singurele abordări care trebuie să fie folosite cu ei. Uneori trebuie să fie expuși unor experiențe diferite și obligați să lucreze în modalități diferite, astfel încât să se dezvolte ca indivizi care sunt capabili să acționeze într-o serie de contexte.

Indiferent de diferențele pe care elevii le pot prezenta, ei nu învață o idee nouă în izolare, ci se dezvoltă și își adaptează gândirea în continuu, în lumina experienței anterioare. În promovarea învățării centrate pe elev, trebuie să recunoaștem experiența anterioară a elevului individual, și să o folosim ca pe o bază pentru a furniza noi experiențe care să-l ajute să-și dezvolte ideile și abilitățile.

Variațiile în formația cu care vin elevii pot îmbrăca multe forme. Toți venim cu formații diferite. Opriti-vă un moment și gândiți-vă la factorii din aceste formații ale elevilor dumneavoastră care pot să le influențeze învățarea.

Activitatea 4

Consemnați unele din aceste diferențe aici înainte de a continua lectura.

.....

.....

.....

.....

Aici se află câteva din gândurile mele în această privință. Elevii pot fi încă tineri sau pot fi adulți. În unele țări din UE adulții pot urma cursuri în școlile obișnuite, ne întâlnim chiar cu situația în care elevii studiază împreună cu proprii lor copii, în urma apariției unor oportunități ce nu existau în timpul studiilor lor. Ei pot studia full-time sau part-time. Mediile lor familiale pot varia în foarte multe moduri: număr de copii în familie, valoarea acordată educației, atenția acordată cărților și lecturii, veniturile familiei. Unii vin cu experiența practică a disciplinei tehnice pe care o studiază. Acesta este în special cazul copiilor crescuți la țară, dar se aplică de asemenea acelorale ale căror familii posedă mici afaceri. Toți acești factori influențează învățarea elevilor.

Dacă vrei să urmărești mai departe diferențele individuale, poți găsi informații suplimentare despre aceasta în Anexa 1.

Indiferent ce metode preferă, elevii noștri trebuie să fie **activi atunci când caută cunoașterea**. Am spus că evoluăm de la a furniza pur și simplu cunoștințe elevilor noștri, și că prin urmare aceștia ar trebui să cerceteze și să exploreze probleme de unii singuri. Aceasta îi va ajuta să acumuleze cunoștințele de care au nevoie pentru a se pregăti pentru muncă, și în același timp le va dezvolta abilitățile ce le vor fi necesare în majoritatea locurilor de muncă din viitor. O persoană care a primit și folosit cunoștințe ar trebui să fie capabilă să le folosească în viitor. Chiar și atunci când intervine o schimbare în ceea ce privește cunoștințele necesare, poate ca rezultat al progreselor tehnologice, ei vor fi totuși capabili să se adapteze și să lucreze la fel de eficiente. Persoana care pur și simplu a primit cunoștințe nu va fi la fel de eficiente.

În învățarea centrată pe elev vom asista de asemenea la schimbări ale modalităților în care elevii **interacționează cu profesorii**. În punctele dinainte am identificat felurile în care elevii vor învăța într-o manieră diferită. Aceasta va influența de asemenea relația pe care o au cu profesorii lor.

Activitatea 5

Aduceți-vă aminte de profesorii dumneavoastră de când erați elevi. Cum erau? Poate în primul rând, erau felul de oameni pe care azi i-ați alege să vă fie prieteni. Reflectați câteva clipe la caracterele lor, și consemnați câteva cuvinte cheie pe care le-ați folosi ca să îi descrieți.

.....
.....
.....
.....

Mă întreb ce ați scris! Descrierea profesorilor dumneavoastră se potrivește cu felul în care ați dori ca elevii să gândească despre dumneavoastră? I-aș descrie pe mulți dintre profesorii pe care i-am avut ca fiind distanți, duri, critici, unii chiar intimidanți. Nu erau nici foarte corecți, aveau elevii lor favoriți și eu nu mă numărăm printre ei! În general, își știau materia, dar nu erau foarte buni în a o predă. Au existat câteva excepții, mai ales aceia care nu își făcuseră serviciul militar. Poate aici se află explicația, căci mulți considerau predatul ca un fel de extensie a disciplinei din timpul armatei.

Sper ca elevii mei să mă fi considerat mai corect, mai pozitiv și un profesor eficient. Gândiți-vă cum v-ar plăcea să vă descrie elevii dumneavoastră.

Dacă elevii urmează a fi activi în căutarea cunoașterii, aceasta implică o relație de cooperare între elevi și profesori. Faptul că profesorii ar putea fi mai prietenoși nu înseamnă să nu fie respectați de elevii lor. Nici nu înseamnă că nu sunt capabili să mențină disciplina. O fac diferit, iar aceasta reflectă felul de relație pe care e probabil ca elevii s-o aibă cu viitorii lor manageri.

Profesorul receptiv...stabilește o relație și rezonanță, simțind nevoile, conflictele, speranțele și temerile neexprimate. Respectând autonomia elevului, profesorul petrece mai mult timp ajutându-l să articuleze întrebările urgente decât cerându-i răspunsurile potrivite.

Peter Senge

Merită a fi observat că adoptarea unor abordări centrate pe elev nu înseamnă ca profesorul să piardă controlul, și nici nu înseamnă să renunțe la responsabilitate.

Oferindu-le elevilor controlul din când în când, nu înseamnă că tu pierzi orice control.

Felder, R.M. & Brent, R. (1996)

Definițiile pe care le-am discutat menționează că elevii vor **interacționa cu alți elevi** și că vor **lucra atât în grupuri cât și individual**. Abordarea tradițională din învățământ presupune că acesta se bazează pe competiție. Controlăm accesul în școli pe o bază competitivă, și în multe țări a existat un element competitiv în certificarea calificărilor, astfel încât o anumită proporție de elevi vor primi diferite niveluri de certificare. Cu evaluarea elevilor bazată pe competențe am depășit complet o astfel de abordare. Aceasta înseamnă că elevii noștri pot munci mai degrabă cooperant decât competitiv.

Elevii trebuie să-și dezvolte abilitățile de a interacționa unii cu alții pentru că aceasta este situația pe care majoritatea o vor întâlni la locul de muncă.

Această idee este reflectată în noua abilitate cheie de la nivelul 3 'dezvoltarea relațiilor interpersonale'. În același timp, elevii trebuie să-și dezvolte abilități pentru a se baza pe ei înșiși, și capacitatea de a munci din proprie inițiativă. Situația se reflectă în ideea că în învățarea centrată pe elev elevii vor lucra câteodată în grupuri, dar vor munci de asemenea individual.

Ideile anterioare referitoare la activitatea elevilor pot fi acceptate relativ ușor în cadrul sistemului educațional.

Ideea că vor fi activi în **controlarea ritmului de studiu** poate constitui realmente o provocare. Ne place o abordare bine ordonată, în care fiecare știe ce anume vor învăța elevii la un anumit moment. Ne simțim mai confortabil într-o astfel de situație. Suntem mai încrezători că materia va fi acoperită în întregime, însă aceasta înseamnă a ne întoarce la situația în care accentul cădea mai degrabă pe predare decât pe învățare. Știm de asemenea când anume vor fi necesare resurse didactice diferite, și le putem mânui în consecință.

A le permite elevilor să controleze ritmul de studiu pare ceva haotic. Nu vom ști când doresc să lucreze mai mult la un subiect și când vor vrea să treacă mai departe. Cu toate acestea, acesta este un răspuns potrivit, dat fiind faptul că elevii sunt diferiți și nu învață cu toții în același ritm. Dacă vrem ca toți elevii noștri să învețe eficiente, trebuie să acceptăm această provocare. Ne putem gândi la includerea unei învățări bazate mai mult pe resurse sau putem cerceta modalități în care elevii pot lucra împreună ajutându-se unul pe celălalt.

Activitatea 6

Opriti-vă un moment și gândiți-vă din nou la experiența dumneavoastră ca elev. Au existat anumite materii care v-au părut ușoare și în cazul cărora ați fi dorit ca profesorul să aibă un ritm mai rapid? Au existat altele în cazul cărora profesorii nu v-au lăsat destul timp ca realmente să înțelegeți în profunzime materialul?

Făcând încă un pas, puteți acum explica aceasta luând în considerare propria personalitate și formație? Scrieți-vă ideile în acest spațiu.

Disciplină

Predare prea rapidă sau prea încetă și explicația dvs

.....
.....
.....
.....
.....

Putem să ne confruntăm cu o provocare chiar și mai mare, când ne gândim la rolul posibil jucat de elevi în **evaluarea învățării**. Putem aplica aceasta la două niveluri. Mai întâi, aceștia ne pot spune când anume sunt pregătiți să fie evaluați. În al doilea rând, aceștia pot contribui la propria lor evaluare și la aceea a colegilor lor.

Am recunoscut că fiecare elev este unic. Aceștia diferă în multe moduri diferite, printre care se numără capacitatea lor de a învăța materiale diferite și viteza cu care pot să le învețe.

Într-o abordare centrată pe elev a unui curriculum bazat pe competențe, ne vom evalua elevii atunci când aceștia consideră că sunt pregătiți. Aceasta poate însemna că solicită evaluarea foarte devreme și că au succes. Apoi va trebui să plănuim următoarea formare pentru ei. În cel mai bun caz, pot avea o experiență anterioară ce le-a dat capacitatea de a satisface cerințele evaluării înainte de a li se fi predat formal lucrurile respective, și trebuie să putem răspunde unei astfel de situații.

Alți elevi pot cere să fie evaluați înainte de a fi pregătiți. Putem concepe un sistem de auto-evaluare sau negociere ce le va da elevilor posibilitatea de a realiza dacă sunt pregătiți pentru evaluarea formală, pentru a reduce riscul de a nu promova examenele. Dar chiar și 'nepromovarea' poate fi folosită ca o oportunitate de a-i ajuta să stabilească ce anume trebuie să facă pentru a avea succes atunci când repetă examenele.

A-i da elevului posibilitatea de a stabili când anume se simte pregătit pentru evaluare constituie baza evaluării la cerere. Aceasta se află în contrast evident cu abordările tradiționale ale evaluării în momente stabilite, ce pot fi prea devreme pentru unii elevi și prea târziu pentru alții.

În final, în contextul activității elevului, am sugerat că elevii pot contribui la propria lor evaluare. Putem stabili o îndrumare și liste de verificare ce să le permită elevilor să-și evalueze propria competență. Apoi putem monitoriza și evalua această auto-evaluare și o putem folosi ca parte a evaluării formale a elevului.

Spre deosebire de așteptările noastre, elevii tind să-și subevalueze performanța. Aceasta poate fi foarte util pentru creșterea motivației elevilor noștri. Le putem spune că sunt mai buni decât cred și aceasta îi va face să se simtă bine.

Înainte de a vă gândi la propriul rol în învățarea centrată pe elev, acesta ar putea fi momentul potrivit pentru a lua o altă pauză.

Rolul profesorilor

- *instructor, ghid, îndrumătorul care te acompaniază, mentor, sfătuitor, consultant, transmițător de cunoștințe, cel care face lucrurile posibile pentru tine, formator, supraveghetor, diriginte, coordonator, cercetător critic, broker de cunoștințe, model.... facilitator, colaborator.*

Dacă ar fi să mă refer doar la un singur cuvânt din această listă, acesta ar fi **facilitator**. Universitatea Northeastern Illinois din SUA ne oferă o definiție utilă a acestui termen.

O persoană care facilitează procesul învățării pentru elevi, încercând să descopere ce anume este interesat să învețe elevul, și determinând apoi cea mai bună modalitate de a a-i pune la dispoziție elevului acele informații prin furnizarea de sisteme de cunoștințe sau materiale, care să-i dea acestuia posibilitatea să se achite mai eficient de o sarcină. Aceasta se face prin ascultare, punere de întrebări, furnizare de idei, sugerarea de alternative și identificarea de posibile resurse.

www.neiu.edu/~dbehrlic/hrd408/glossary.htm

Accentul se pune pe sprijinirea învățării și, folosind cuvintele dintr-un citat pe care îl vom întâlni la începutul Părții 2, aceasta trebuie să se realizeze pe căi optime. Profesorul devine o resursă. El poate împărți acest rol cu maiștrii, bibliotecarii, directorii centrelor de resurse, cu cei responsabili pentru oferta IT și cu persoanele din afara școlii, precum agenții economici.

Definiția Universității Northeastern Illinois ne oferă de asemenea o conexiune utilă cu următorul aspect abordat, adică cu ce anume face profesorul în învățarea centrată pe elev.

Activitatea profesorului în învățarea centrată pe elev

- înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă;
- integrarea programelor de învățare în ritm propriu;
- organizarea unor situații cooperante în grup;
- în ultimă instanță, considerarea elevului drept responsabil

Multe din schimbările intervenite în activitățile întreprinse de profesori reflectă pur și simplu schimbările în ceea ce vor face elevii. Un bun exemplu este **înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă**.

Deși există tehnici de implicare a elevilor în abordările didactice de genul prelegerilor, în cea mai mare parte a timpului, elevii cărora li se oferă predarea didactică sunt niște receptori pasivi ai cunoașterii.

Veți găsi idei și exemple de învățare activă în Partea 3 - Folosirea învățării centrate pe elev. Înainte de a sări la această secțiune sau a continua să citiți, gândiți-vă din nou la faptul că continuăm să remarcăm că elevii sunt diferiți. Nu trebuie pur și simplu să

Înlocuim prelegerea cu o metodă de învățare centrată pe elev, pentru că aproape sigur aceasta se va potrivi numai unora din elevi. Nu putem urma ideea unei măsuri universale, ce ar însemna că există o abordare standard ce se potrivește oricui.

Dacă urmează să permitem elevilor noștri să controleze ritmul procesului lor de învățare, vom juca un rol important în **integrarea programelor de învățare în ritm propriu**. Va trebui să lucrăm cu elevii noștri pentru a-și organiza programele de studiu astfel încât să fie capabili să realizeze tot ceea ce doresc într-o perioadă de timp rezonabilă. Munca noastră constă mai degrabă în organizarea situațiilor de învățare decât în a preda. Va trebui să oferim îndrumare, să încurajăm și să sprijinim învățarea, să monitorizăm progresul, să organizăm accesul la resurse și să măsurăm performanța.

Deși elevii noștri pot munci individual, am văzut că ei pot de asemenea munci cu alții, caz în care avem responsabilitatea de a **organiza cooperarea în situații de grup**. Exact cum nu-i vom lăsa pe elevi să se ocupe singuri de întreg procesul de învățare, va trebui să îndrumăm și monitorizăm munca lor în grup.

În mod tradițional, ca profesori, am deținut într-o mare măsură controlul asupra mediului predării și învățării. Am decis ce ar trebui să se întâmple și când și unde anume ar trebui să aibă loc. Am controlat cine anume va munci împreună. Ca părinți, recunoaștem că vine un timp când elevii noștri trebuie să-și asume responsabilitatea pentru acțiunile lor. Nu este întotdeauna ușor pentru părinți să facă această schimbare. Ca profesori, avem un rol similar de **a considera în ultimă instanță elevul ca fiind responsabil** pentru procesul său de învățare, iar aceasta nu va fi în mod necesar ceva ușor de făcut. Dar trebuie să recunoaștem că este important pentru elevii noștri să treacă de la dependență la independență, și de la a fi controlați la a li se permite responsabilitatea.

Trecerea la învățarea centrată pe elev

În multe țări, am observat o schimbare de accent de la a fi centrat pe profesor la a fi centrat pe elev. Nu s-a întâmplat pe neașteptate și nu a avut loc printr-un singur pas uriaș.

Plănuiește ca mâine să fii mai bun decât astăzi, dar nu plănuiești să fi terminat.

Carol Ann Tomlinson, pedagog SUA

Putem descrie tiparul tipic al schimbării în felul următor:

predare	învățare	învățare centrată pe elev
bazată pe ceea ce necesită sistemul/țara	ceea ce credem că necesită elevul	ce anume dorește elevul
curriculum tradițional	curriculum bazat pe competențe	controlul elevului asupra metodei, conținutului, vitezei, locației
profesorul ca sursă a întregii cunoașteri	profesorul ca director al proceselor de învățare	profesorul ca mentor și ghid
elevul ca receptor pasiv al cunoașterii	elevul activ în dobândirea cunoștințelor	elevul ca un căutător activ al cunoașterii

Primul pas de la predare la învățare a reflectat mișcarea de la accentul pus pe **profesor** ca persoana care **furniza cunoștințe sau instrucție sau formare** la o situație în care **elevul** a devenit persoana care **dobândește cunoștințe sau abilități**. Elevul a trecut de la a fi un **receptor pasiv** la un **căutător activ** în procesul învățării.

Pentru elev, al doilea pas al trecerii la învățarea centrată pe elev a însemnat schimbări referitoare la 'când', 'unde', 'ce', 'cum' și 'de ce' în conexiune cu procesul învățării. Schimbarea nu a dus la o situație în care procesul învățării să fie completamente scutit de influențele exterioare. În schimb elevul a primit îndrumări privind alegerile pe care trebuia să le facă.

Trecerea la învățarea centrată pe elev a avut loc treptat și nu în același ritm în toate țările, sistemele de învățământ și școlile. Există un interval mergând de la abordarea tradițională centrată pe elev până la o situație complet centrată pe elev.

Schimbarea va afecta întregul sistem de învățământ, evaluarea elevilor, școlile, profesorii și resursele necesare. Trebuie să aibă loc treptat, pe măsură ce se dezvoltă capacitatea totală de a sprijini învățarea centrată pe elev.

Putem compara unele aspecte ale limitelor acestui interval:

Învățare tradițională

Învățare centrată pe elev

Instruire centrată pe profesor	Instruire centrată pe elev
Predare de informații	Schimb de informații
Factuală, bazată pe cunoștințe	Gândire critică, luare de decizii bine informată
Predare bazată pe disciplinele tradiționale	Mai holistică, abordare în funcție de nevoi
Elevii primesc informații	Elevii pun întrebări și rezolvă probleme
Organizare formală în sala de clasă	Aranjamente flexibile, schimbătoare, legate de sala de clasă
Accentul pe învățare în vederea amintirii	Accentul pe înțelegere/aplicare
Evaluarea în mare parte prin examene tradiționale	Diversitate de evaluări incluzând activități în cadrul proiectului
Învățare pasivă	Învățare activă, exploratoare, bazată pe cercetare
Răspuns ca reacție	Acțiune interactivă, planificată
Stimularea unui singur simț	Stimulare multi-senzorială
Un singur mijloc media	Multimedia
Muncă individuală	Muncă în colaborare

Trecerea la mai multe abordări centrate pe elev are o bază teoretică justificată. Totuși, motivul major al adoptării ei a fost că duce la o învățare mai eficace și la formarea unor tineri capabili să-și ocupe locul ce li se cuvine în societate.

Un lucru important de ținut minte este că, dacă schimbarea urmează să fie corespunzătoare și durabilă, aceasta va avea loc treptat. Aceasta poate lua ceva timp, iar unele aspecte ale trecerii la învățarea centrată pe elev pot să nu fie convenabile mai târziu în viitor. Aceasta nu este însă o scuză pentru a evita să facem primii pași acum.

Vom explora avantajele acestei schimbări mai detaliat în Partea următoare. Înainte de a continua, v-ați câștigat dreptul la o altă pauză.

Partea 2 – De ce să folosim învățarea centrată pe elev?

Un punct de pornire este să ne gândim la obiectivul școlilor și colegiilor.

Activitatea 7

Cum ați descrie obiectivul pe care caută să-l realizeze școala dumneavoastră? Folosiți acest spațiu pentru gândurile dumneavoastră. Vă poate ajuta să vă gândiți ce anume i-ați spune unui potențial elev sau părinților acestuia pentru a-i încuraja să-și trimită copilul la școala dumneavoastră mai degrabă decât în altă parte.

.....

.....

.....

.....

.....

Barr și Tagg, (1995) ne oferă un punct de pornire folositor, atunci când spun:

A spune că obiectivul colegiilor [universităților] este să furnizeze instrucție este ca și cum ai spune că activitatea lui General Motors este să facă să funcționeze linii de asamblare sau că obiectivul îngrijirii medicale este să umple paturile din spitale. Vedem acum că misiunea noastră nu este instrucția, ci mai degrabă a face fiecare elev să învețe prin orice mijloace ce funcționează cel mai bine.

Așa cum am sugerat, cred că acesta este un punct de pornire, însă ca în cazul unei mari părți a activității prestate de elevi, aceștia ar fi putut s-o face mai bine! Spune ce anume trebuie să facă o instituție de învățământ, și de asemenea sugerează câte ceva despre cum ar trebui prestată această activitate – prin orice mijloace ce funcționează cel mai bine. Dar nu spune nimic despre motivul pentru care vrem ca elevii să învețe.

Un Raport al Grupului de Examinare a Curriculum-ului către Parlamentul Scoțian din noiembrie 2004 ne oferă în schimb mai multe informații. Deși se referă în mod special la curriculum, ne oferă o imagine clară a ideii lor privind obiectivul educației și școlilor. Puteți găsi o traducere a unei pagini importante a acestui raport în Anexa 2.

Aspirația noastră privind toți copiii și tinerii este să fie elevi de succes, indivizi încrezători în sine, cetățeni responsabili și să contribuie eficient în societate și la locul de muncă.

Grupul de Examinare a Curriculum-ului, Guvernul scoțian. (2004)

Putem rezuma aceasta, spunând că vrem să dezvoltăm fiecare elev astfel încât să poată să-și realizeze întregul potențial ca individ și ca membru al societății. În Anglia și Țara Galilor, școlile se află în responsabilitatea Departamentului Educației și Abilităților, ce a fost creat în 2001. Rolul acestui departament este reflectat în ideea de mai jos.

Departamentul Educației și Abilităților a fost creat în scopul creării de oportunități, facilitării potențialului și obținerii de rezultate excelente de către toți.

Educație și Abilități: obținere de rezultate (2002)

Cum anume ne poate ajuta învățarea centrată pe elev, dacă dorim să obținem maximum de performanță de la elevii noștri – să le oferim accesul la oportunități?

Activitatea 8

Gândiți-vă la situația în care ați învățat ceva pentru dumneavoastră prin propriile eforturi și în felul pe care l-ați ales. Consemnați aici ce anume ați învățat, nimeni nu vă va corecta munca, prin urmare puteți s-o consemnați sub formă de notițe.

.....

Chiar dacă ați apelat la cineva numit 'profesor' pentru ajutor, ați învățat folosind metoda centrată pe elev. Reflectați la experiența dumneavoastră de învățare în această situație. Trebuie să fi existat unele aspecte în legătură cu care ați simțit că a fost mai bine decât dacă vi s-ar fi predat formal. Notați-le în acest spațiu.

.....

Fiind o persoană realistă, recunosc că pot exista niște dezavantaje privind învățarea centrată pe elev, prin urmare aveți aici niște spațiu disponibil pentru a consemna orice probleme sau puncte slabe pe care le-ați observat. Întrucât sunt optimist, am lăsat mai puțin spațiu pentru dezavantaje decât pentru avantajele!

.....

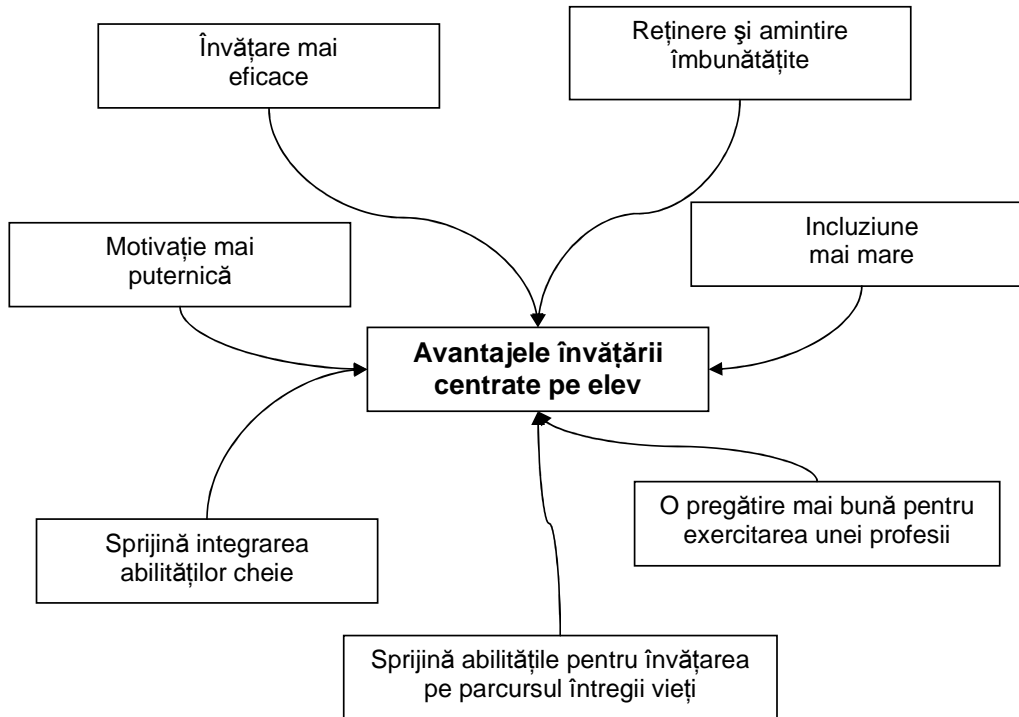
Acesta poate fi un alt moment potrivit pentru o pauză, înainte de a vă compara experiența cu ideile mele.

Înainte de a vă uita la următoarele însemnări din acest ghid, opriți-vă pentru a vă gândi la efectele pe care le-a putut avea asupra dumneavoastră faptul că ați luat acea pauză. Sper că v-a plăcut ceea ce ați făcut în timpul pauzei, însă haideți să mergem puțin mai departe. În termeni de învățare, ați putut observa unele sau toate aceste efecte, dar bifați-le pe acelea care vi se aplică de această dată.

- M-am întors mai înviorat și gata să continui.
- Am putut să mă gândesc mai relaxat la învățarea centrată pe elev în timpul pauzei.
- Am vrut să iau o pauză mai lungă, dar disciplina de sine m-a făcut să mă întorc.
- Mi-a fost distrasă atenția și am uitat să mă întorc când am plănuit.
- Fără să o realizez, am continuat să mă gândesc la ceea ce mă interesa și m-am întors cu mai multe idei.
- Am pierdut șirul a ceea ce gândeam.

Observați că unele din efecte sunt în mod clar avantajele abordării centrate pe elev, ce vă permite să faceți pauze atunci când convine procesului dumneavoastră de învățare. Altele sunt dezavantaje pe care trebuie să le recunoaștem și să încercăm să le reducem.

Întorcându-ne acum la ideile mele privind avantajele învățării centrate pe elev. Unele din ideile esențiale sunt prezentate mai jos. Înainte de a le examina pe fiecare în parte, observați că acestea nu se aplică în mod automat când plănuim să folosim învățarea centrată pe elev, și că pot fi întâlnite de asemenea și în alte abordări ale predării și învățării.

Unele avantaje ale învățării centrate pe elev

Haideți să examinăm fiecare dintre aceste idei pe rând. Ne vom gândi la ceea ce vor să spună și cum se raportează la caracteristicile învățării centrate pe elev. Pe pagina următoare veți găsi un tabel ce prezintă cum cred eu că arată legătura dintre ele. Așa cum am spus înainte, aveți dreptul să vi se pună la dispoziție opinii diferite.

În aceste consemnări, expresiile cu *italice* sunt luate din descrierile la care ne-am referit de la pagina 7 la pagina 16.

O învățare mai eficientă

În ciuda rezervelor mele privind citatul din Barr și Tagg, ei au oferit totuși o remarcă foarte utilă spunând: '*Vedem acum că misiunea noastră nu este instrucția ci mai degrabă a face fiecare elev să învețe prin orice mijloace ce funcționează cel mai bine*'. Am remarcat de asemenea angajamentul de a produce '*elevi de succes*' și '*obținerea de rezultate excelente de către toți*'.

Am observat deja că elevii nu învață o idee nouă în izolare. Ei își dezvoltă în continuu gândirea, în lumina experienței anterioare. Dacă ei sunt *manipulatori activi de cunoștințe*, care mănuiesc și procesează idei noi mai degrabă decât să le primească pur și simplu, ei vor fi ajutați în procesul creării unei noi logici proprii.

Proiect pentru învățământul și formarea tehnică și profesională - România

Atât *plănuirea învățării* cât și faptul de a fi implicați în *alegerea metodelor de învățare* îi ajută să fie niște elevi mai eficienți. Vor fi capabili să creeze secvențe de obținere de informații care să însemne ceva pentru ei și într-un fel care să li se potrivească.

	<i>Învățare mai eficientă</i>	<i>Reținere și amintire îmbunătățite</i>	<i>Motivație mai puternică</i>	<i>Incluziune mai mare</i>	<i>Srijină integrarea abilităților cheie muncă</i>	<i>O pregătire mai bună pentru locul de parcursul întregii vieți</i>	<i>Srijină abilitățile pentru învățarea pe</i>
Idei generale							
Elevul are nevoie ca accentul să cadă pe satisfacția sa	*	*	*	*	*	*	*
Elevii în învățarea centrată pe elev							
O mai mare autonomie			*			*	*
Responsabilitatea elevului			*			*	*
Manipulatori activi de cunoștințe	*	*	*		*	*	*
Alegerea subiectului		*	*				
Plănuirea învățării	*		*		*		
Alegerea...metodelor de învățare	*	*	*	*			
Interacțiunea cu profesorii	*		*			*	
Interacțiunea cu...alți elevi			*	*	*	*	
Muncă atât în grupuri cât și individual			*	*	*	*	
Cercetare		*	*			*	*
Explorarea problemelor			*		*	*	*
Învățarea într-un ritm propriu	*		*	*		*	*
Evaluarea învățării			*			*	*
Profesorii în învățarea centrată pe elev							
Înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă	*	*	*	*		*	*
Integrarea programelor de învățare într-un ritm propriu	*		*	*			
(Organizarea) unor situații de grup cooperante	*	*		*	*	*	
În ultimă instanță conferirea de responsabilitate elevului						*	*
Profesorul...instructor, ghid.....	*	*	*	*	*	*	*

Relația dintre calitățile învățării centrate pe elev și avantajele acesteia

Putem înțelege noile experiențe înăuntrul nostru, pur și simplu gândindu-ne la ele. Dar putem de asemenea să ne formăm idei logice prin interacțiunea cu alții, în special cu profesorii noștri. Socrate își învăța elevii punându-le întrebări și făcându-i să interacționeze cu el prin justificarea răspunsurilor lor.

Învățarea într-un ritm propriu ajută elevul să primească informații în porții pe care să le poată mânui, și îi dă posibilitatea să proceseze aceste informații înainte de a fi obligat să examineze alte idei.

Prin *înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă, integrarea învățării într-un ritm propriu și organizarea unor situații de grup cooperante* putem să ne sprijinim elevii pe măsură ce învață eficient.

Priviți în urmă la însemnările pe care le-ați făcut la Activitatea 5, și comparați-vă experiența eficienței obținute prin a fi fost un elev folosind abordarea centrată pe elev cu ideile pe care tocmai vi le-am împărtășit.

Reținere și amintire îmbunătățite

Herman Ebbinghaus (1850-1909) a fost primul psiholog care a investigat sistematic memoria. A ajuns la concluzia deprimantă pentru profesori că cea mai mare parte a informației pe care noi și elevii noștri o primim se uită în decurs de o săptămână. Munca lui și a celor care au urmat au stabilit că repetiția și învățarea insistentă, adică practicarea suplimentară a învățării pot ajuta reținerea, însă de asemenea că ne descurcăm mai bine cu informațiile ce ne par logice. Întrucât a fi *manipulatori activi de cunoștințe* înseamnă că elevii noștri sunt bine înzestrați pentru a dezvolta această logică, aceasta îi va ajuta de asemenea să poată reține informația.

Un elev va dori să investească mai mult efort la o disciplină pe care a ales s-o studieze, și prin urmare faptul că elevul are *alegerea subiectului* sprijină de asemenea reținerea informației, întrucât acesta simte că învățarea are un scop.

Amintirea se află în conexiune cu contextul, iar *alegerea metodelor de învățare* și de asemenea folosirea unor tehnici precum *cercetarea* ajută elevii noștri să facă legătura între noile cunoștințe și contexte. Când mai târziu se confruntă cu astfel de contexte în timpul muncii, abilitatea lor de a-și aminti va crește.

Motivație mai profundă

Pe pagina dinainte vedeți că eu cred că învățarea centrată pe elev contribuie foarte puternic la motivația elevului. În loc de a aborda toate caracteristicile, voi scoate în evidență numai două aspecte generale. Ambele se referă la controlul învățării de către elevi.

Observați de asemenea că Malcolm Knowles a fost un gânditor de frunte privind educația adulților din SUA în a doua jumătate a secolului douăzeci. Cu ajutorul conceptului de 'andragogie' a creat o bază teoretică deosebită pentru educația adulților. Mai târziu și-a revizuit gândirea, și a recunoscut că ideile sale se aplică în mod egal adulților și copiilor. Un punct cheie este că:

Pe măsură ce o persoană se maturizează, imaginea sa despre sine se schimbă de la aceea de a fi o personalitate dependentă la aceea de a fi o ființă care se conduce singură.

Knowles, M. (1973)

Dacă elevii vor să se conducă singuri, ei vor fi motivați de *autonomia mai mare* de a ține sub control propriul lor proces de învățare. Un aspect cheie pentru profesor este că atunci când acționează ca un îndrumător sau sfătuitor sau critic, trebuie s-o facă într-un fel care să nu distrugă simțul autonomiei și motivația care îl acompaniază.

Un al doilea punct pe care l-am selectat este *alegerea metodelor de învățare*. Toți suntem motivați de lucrurile pe care ne place să le facem și de experiența succesului. Dacă un elev poate învăța în modalități pe care le găsește satisfăcătoare și care îi plac, atunci va fi mai motivat. Dacă elevii sunt mai motivați, atunci ei vor dori să muncească mai mult, iar succesul ce va rezulta va face să le crească motivația.

Observați de asemenea că o motivație mai puternică va contribui la reducerea ratei mari a abandonului școlar.

Incluziune largită

Am văzut că elevii pot să difere în privința felurilor în care preferă să primească și să mănuiască noile cunoștințe. Deși conceptul incluziunii în educație a fost conceput ca puternic legat de includerea elevilor cu ceea ce se recunoaște în general a fi cerințe educaționale speciale, trebuie să avem o viziune mai largă și să-l aplicăm la alte modalități în care elevii noștri pot fi diferiți. Dacă includem elevii cu cerințe educaționale speciale, însă nu reușim să satisfacem cerințele elevilor cu niveluri înalte de abilități, sau pe aceia care au preferințe specifice de a învăța, nu reușim să atingem obiectivul Departamentului englez pentru Educație și Abilități al '*realizării excelenței de către toți*.'

Putem lăsa elevilor *alegerea metodelor de învățare*, și am văzut că aceasta poate contribui la motivație. Dacă lucrăm cu ei pentru a identifica metodele de învățare ce corespund abilităților și potențialului elevilor individuali, vom fi capabili să facem procesul de învățare mai inclusiv. Aceasta înseamnă firește că e posibil să avem nevoie de învățare diferențiată, astfel încât elevii individuali să poată studia în felul care li se potrivește.

Înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă aduce o contribuție valoroasă la includerea elevilor care urmează un tipar mai puțin academic, sau care au dificultăți de a se concentra. Aceasta nu înseamnă că schimbarea este dezavantajantă pentru aceia care sunt academici și pot să se concentreze. Prin învățarea activă, cei performanți pot fi provocați și li se pot oferi oportunități de a-și dezvolta gândirea.

Așa cum studenții individuali dispun de un potențial diferit de a învăța, au de asemenea un potențial diferit în privința ritmului în care pot învăța. Predarea tradițională a urmat în general un ritm ce convine unei categorii largi de elevi 'medii'. Aceia cu potențial mai ridicat puteau deveni frustrați și plictisiți, în timp ce aceia prezentând dificultăți de a face față erau lăsați treptat din ce în ce mai în urmă. Rezultatul nu a fost deloc unul inclusiv la nici unul din limitele intervalului.

Activitatea 9

Gândiți-vă la propriul proces de învățare. Ce anume vi se pare ușor și ce anume mai dificil și care vă cere mai mult timp? După ce ați făcut aceasta, uitați-vă mai jos și vedeți dacă puteți identifica vreun tipar în legătură cu punctele dumneavoastră tari și slabe. Dacă vreți să mergeți mai departe, puteți completa un inventar al inteligenței multiple. (A se vedea Anexa 1).

Lucruri ce mi se par ușoare:

Lucruri ce mi se par dificile:

.....
.....
.....
.....
.....

Tiparul pe care îl identific în punctele mele tari și slabe este:

.....

.....

.....

În învățarea centrată pe elev, le dăm elevilor *controlul asupra ritmului lor de studiu*. Ei pot indica când sunt gata să meargă mai departe sau dacă au nevoie de timp suplimentar. Profesorii sunt responsabili pentru monitorizarea progresului și *integrarea programelor de învățare* într-un ritm propriu. Un aspect important aici este că elevii individuali pot lucra în ritmuri semnificativ diferite în contexte diferite. Etichetarea unor persoane drept 'elevi înceți' nu ar trebui să-și aibă locul în educație în general. Cu siguranță nu în învățarea centrată pe elev, în cazul căreia, cu cuvintele Departamentului pentru Educație și Abilități din MB, dorim să creăm oportunități, să permitem potențialul și realizarea excelenței de către toți.

A trecut mult timp de când v-am sugerat o pauză, deci de ce să nu luați una acum, înainte de a începe să vă gândiți la abilitățile cheie.

Sprijină integrarea abilităților cheie

Învățarea centrată pe elev presupune folosirea abordărilor ce sunt în directă legătură cu unele din abilitățile cheie necesare tinerilor care se pregătesc pentru muncă. Definițiile pe care le-am examinat includ *interacțiunea cu alți elevi și lucrul atât în grupuri cât și individual*. Ambele pot contribui la dezvoltarea abilității cheie 'lucrul în echipă.' Însă aceste aspecte ale învățării centrate pe elev oferă avantaje mai extinse în legătură cu abilitățile cheie. Lucrând în grupuri, elevii își dezvoltă abilitățile de comunicare atât în contexte profesionale cât și în contexte sociale. Ei trebuie de asemenea să învețe să-și organizeze relațiile interpersonale.

Am observat că elevii devin *manipulatori activi de cunoștințe*, iar aceasta include obligația de a *explora probleme*. Rezolvarea de probleme și gândirea critică sunt niște abilități cheie importante, și prin folosirea acestor abordări în învățarea materialului tehnic, elevii își vor dezvolta abilitatea de a le aplica într-un context profesional.

Plănuirea învățării în învățarea centrată pe elev are legătură cu abilitățile cheie referitoare la 'pregătirea pentru practică', 'Dezvoltarea personală pentru îmbunătățirea performanței' și 'Dezvoltarea carierei profesionale'.

Utilizarea tehnologiei informației și comunicării apare adesea în învățarea centrată pe elev și este de asemenea o abilitate cheie la toate nivelurile.

Activitatea 10

Acesta este doar un prim pas privind felul în care învățarea centrată pe elev sprijină predarea abilităților cheie. Uitați-vă la listele de abilități cheie și identificați aspectele învățării centrate pe elev care credeți că vă vor ajuta în predarea unora din aceste abilități cheie. Veți găsi liste de abilități cheie în Anexa 3.

Abilitate cheie:

Predare asistată de:

.....
.....
.....
.....
.....

O mai bună pregătire pentru exercitarea unei profesii

Aceasta este o altă situație în tabelul de la pagina 17 ce cred că este mult îmbunătățită prin adoptarea învățării centrate pe elev.

Din ce în ce mai mult, angajații trebuie să lucreze mai degrabă folosindu-se de propria inițiativă. Ca rezultat al unor structuri manageriale pe orizontală, și a apariției unor companii mai mici, aceștia nu se mai află sub aceeași strictă supraveghere. Aceleași calități sunt dobândite de elevii care se bucură de o *autonomie mai mare* și pentru care *responsabilitatea* este o situație normală, și astfel aceștia sunt mai pregătiți să și-o asume la locul de muncă.

Chiar și într-un proces de producție pe scară mare e posibil să trebuiască să fie *manipulatori activi de cunoaștere*, să *cerceteze* și să-și asume responsabilitatea de a *explora probleme* și identifica soluții. În MB, adoptarea acestei abordări a dus la o mai mare eficiență a producției, la mai puține blocaje mecanice și la o forță de muncă mai motivată. A fost necesar ca muncitorii să fie formați în legătură cu aceste tehnici, dar prin învățarea centrată pe elev își vor dezvolta aceste abilități înainte chiar de a fi angajați.

Am observat că *interacțiunea cu alți elevi* și necesitatea de a *lucra atât în grupuri cât și individual* sprijină dezvoltarea abilităților cheie ale lucrului în echipă – care sunt esențiale la locul de muncă. La aceasta putem adăuga *interacțiunea cu profesorii*, care le dă acestora posibilitatea de a crea relații mature, aplicabile în raport cu viitorii lor manageri.

Învățarea în ritm propriu poate ajuta elevii să deprindă echilibrul optim între viteză, calitatea rezultatelor și durabilitatea muncii lor. Asumarea responsabilității pentru *evaluarea învățării* se află în legătură directă cu a fi capabil să evaluezi calitatea propriei performanțe la locul de muncă.

În multe feluri, învățarea centrată pe elev oglindește situația pe care majoritatea tinerilor noștri o vor întâlni în viitor, iar aceștia vor trece de la circumstanțele în care profesorii *îl consideră în ultimă instanță responsabil pe elev* la una în care managerii lor îi vor considera responsabili.

Sprijină abilitățile pentru învățarea pe parcursul întregii vieți

În 1995, Comisia Europeană a publicat un document despre educație și formare. Acesta exprima angajamentul față de învățarea pe parcursul întregii vieți.

Este clar că noile oportunități oferite oamenilor necesită un efort din partea fiecăruia de a se adapta, mai ales în ceea ce privește asamblarea calificărilor personale pe baza unor 'blocuri' de cunoștințe dobândite în diverse momente și în situații variate. Societatea viitorului va fi prin urmare o societate a învățării.

Comisia Europeană, (1995)

Multe din avantajele sprijinirii învățării pe parcursul întregii vieți, ce rezultă din adoptarea învățării centrate pe elev, le oglindesc pe acelea legate de o mai bună pregătire pentru exercitarea unei profesii.

Citatul din Grupul Scoțian de Examinare a Curriculum-ului de la pagina 14 a exprimat atenția acordată dezvoltării depline a fiecărui individ. Faptul că acesta a exprimat acest lucru în legătură cu copiii și tinerii reflecta felul în care a fost privită educația de la 3 la 18. Dacă facem o conexiune între acesta și mult mai cuprinzătorul 'toți' din declarația Departamentului pentru Educație și Abilități, avem o bază solidă pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

Activitatea 11

Fără să vă mai uitați înapoi la tabel, gândiți-vă la caracteristicile învățării centrate pe elev pe care le-am examinat, și identificați-le pe acelea care credeți că au legătură cu avantajele acestei abordări în vederea învățării pe parcursul întregii vieți în România de astăzi. Dacă aveți nevoie de o rememorare a caracteristicilor, vă puteți întoarce la pagina 7.

Aveți aici spațiul necesar pentru a vă consemna ideile.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nu promovez schimbările de dragul schimbării, ci pentru că aceasta poate contribui la furnizarea unei educații mai bune pentru elevii noștri. Exact așa cum poate exista predare formală bună și proastă, poate exista predare bună și proastă și în învățarea centrată pe elev.

Trebuie să identificăm cum poate fi aceasta introdusă eficient la clasă și în întregul sistem educațional și să examinăm exemple de bună practică. Aceasta este ceea ce vom face în următoarele Părți ale Ghidului.

Ceea ce profesorii gândesc, ceea ce fac și ceea ce sunt în clasă este ceea ce modelează în ultimă instanță felul de învățare pe care îl asimilează tinerii.

Andy Hargreaves și Michael Fullan

Acesta este probabil un moment foarte potrivit să luați o lungă pauză, înainte de a începe să ne gândim la folosirea abordărilor centrate pe elev.

Partea 3 – Introducerea învățării centrate pe elev

Am observat că “misiunea noastră este să determinăm fiecare elev să învețe prin orice mijloace ce funcționează cel mai bine”. După ce am văzut ce contribuție poate aduce învățarea centrată pe elev, următoarea etapă este să ne gândim cum o putem introduce.

La pagina 8 am citit că învățarea centrată pe elev nu este “o metodă de predare, ci o **abordare de predare extinsă**”. Dacă ați parcurs Ghidul și activitățile de până acum, sunt sigur că v-ați convins de acest lucru.

Aceasta înseamnă că va trebui să ne gândim la o serie de aspecte diferite.

Unele modificări apărute pot fi controlate de dumneavoastră, ca profesori, și veți putea să începeți să le introduceți atunci când doriți. Acestea se încadrează în situația actuală a școlii dumneavoastră, în planul de învățământ și în sistemul de învățământ ca întreg.

La extrema cealaltă, există aspecte care vor avea implicații mult mai profunde, iar acestea pot fi introduse numai la nivel național, necesitând poate și modificarea legislației. Este posibil să fie introduse în viitor, însă este bine să vă gândiți de pe acum la ele.

Ca profesori, atunci când descoperim idei noi, pe care le considerăm interesante, dorim să le adoptăm fără întârziere. Cu toate acestea, înainte de a avansa către învățarea centrată pe elev, trebuie să.....

Vă cunoașteți elevii

Numeroase studii au demonstrat că experiențele anterioare ale elevilor noștri și nivelul lor de motivare au un impact semnificativ asupra rezultatelor acestora. Dacă examinăm mai atent ce anume au învățat deja, ce cred despre experiențele anterioare în procesul de învățare și ce îi motivează, avem o bază mai solidă pentru introducerea acelor abordări ale învățării centrate pe elev care le corespund mai bine. Putem face ca procesul de învățare să fie mai relevant și eficient pentru ei. În activitățile 8 și 9 sunteți invitați să vă gândiți la propria experiență anterioară.

Profesorii au tendința de a prefera acele abordări ale procesului de predare-învățare care au fost eficiente în cazul lor. Aceasta reprezintă o problemă în sine, pentru că probabil nu suntem reprezentativi pentru majoritatea elevilor cărora le predăm. În general, ne-am numărat printre elevii buni, iar experiența noastră de învățare a fost pozitivă. Dacă nu suntem atenți, putem ajunge în situația de a folosi metode de predare ce favorizează acei elevi asemănători nouă, pe când eram ca ei.

Dacă elevilor noștri li s-a predat numai pentru a fi capabili să își treacă examenele, probabil aceasta va fi și limita interesului lor pentru învățare. Amintiți-vă de comentariile mele despre posibilul efect negativ al școlii. Trebuie să încercăm să trezim interesul pentru învățare. Dacă reușim să aflăm cum, aceasta va avea efect asupra fiecărui elev. Îi vom putea încuraja să învețe materia mai temeinic, iar acest lucru îi va ajuta atunci când vor începe să lucreze.

La pagina 10 vorbim despre modurile în care elevii pot fi diferiți. Putem utiliza chestionare pentru a analiza aspecte ca stilul de învățare, preferințele de percepție și tipurile de abilități sau inteligența multiplă. Puteți găsi informații suplimentare în Anexa 1.

Cel puțin la fel de important este să vorbim cu elevii noștri și să-i determinăm să discute între ei. Trebuie să facem acest lucru într-un mod structurat, care ne va oferi informații utile atunci când planificăm procesul de învățare împreună cu elevii.

Activitatea 12

Ne interesează acei factori care influențează **ce** vor să învețe și **de ce, cum și când** vor să învețe, de asemenea **când** vor să fie evaluați. Discuțiile noastre ar trebui astfel conduse încât să obținem răspunsurile la aceste întrebări.

Puteți îndeplini această activitate gândindu-vă la un elev pe care îl cunoașteți bine. Însă o abordare și mai bună ar fi să discutați cu unul dintre elevii dumneavoastră. Oricum ați proceda, încercați să obțineți răspunsuri la următoarele întrebări:

Ce vor elevii să învețe? Nu-i lăsați să vă spună doar numele calificării pentru care studiază, încercați să aflați ce subiecte îi interesează în mod special.

.....

.....

.....

.....

De ce vor să învețe aceasta și ce le-a trezit interesul pentru acest subiect?

.....

.....

.....

.....

Aceste informații vă vor ajuta să hotărâți ce informații să le predați și ce aspecte doriți să evidențiați.

Acum să vedem cum le place să învețe. Puteți să le puneți întrebările pe care vi le-am adresat în activitatea 9. De asemenea, încercați să aflați ceva despre situațiile în care le-a plăcut să învețe și cele care i-au ajutat să învețe. Amintiți-vă că ambele aspecte sunt importante pentru un proces eficient de învățare.

Ce l-a ajutat pe elev să învețe?

.....

.....

.....

.....

.....

De asemenea, încercați să găsiți indicii care vor influența momentul în care elevii învață eficient. Puteți descoperi că un elev are deja destulă experiență pentru a fi evaluat pentru anumite unități de competențe.

Deși scopul dumneavoastră principal a fost să obțineți informații care vă vor ajuta în planificarea procesului de învățare, acestea vor contribui, de asemenea, la consolidarea relației cu elevii. Bunele relații între profesori și elevi motivează, reduc comportamentele inadecvate și îmbunătățesc frecvența elevilor.

Deși pentru a discuta cu fiecare elev este nevoie de timp, este important să facem acest lucru dacă aceasta ne ajută să transformăm experiența lor într-una pozitivă și eficace. Profesorii pot împărtăși această activitate, lucrând cu grupuri de elevi, iar rezultatele pot fi împărtășite, sau un profesor responsabil de un anumit grup de elevi se poate ocupa de aceste discuții. Indiferent de modul în care obțineți informațiile, este important ca acestea să fie accesibile tuturor profesorilor implicați, cu excepția cazului în care este vorba despre aspecte confidențiale.

Atunci când am examinat diferențele între elevi, la paginile 10-11, am observat că aceștia pot:

- avea preferințe diferite în ceea ce privește modul în care învață;
- prefera să primească și să utilizeze informațiile în moduri diferite și
- avea tipuri diferite de abilități sau de inteligență.

Există chestionare care ne pot ajuta să identificăm aceste caracteristici ale elevilor noștri. Pur și simplu observându-ne elevii în timp ce lucrează, putem, de asemenea, să aflăm mai multe despre preferințele și abilitățile lor și să ne adaptăm metodele de predare în funcție de acestea. Totuși, nu uitați că trebuie să le oferim experiențe diferite și să îi formăm pentru a lucra în moduri variate, astfel încât să se dezvolte ca persoane care sunt capabile să muncească în contexte diferite.

Organizarea contextului învățării

Înainte de a veni în instituția dumneavoastră de învățământ profesional și tehnic (ÎPT), elevii și-au exprimat opțiunile privind calificarea pe care doresc să o studieze. Cu toate acestea, este posibil ca unii dintre ei să nu studieze ceea ce și-au ales. Într-o situație total centrată pe elev, acest lucru nu se întâmplă, însă logistica și cerințele pieței muncii pot dezamăgi numeroși elevi. Acest lucru le influențează nivelul motivației și va trebui să le acordați mai multă atenție, pentru a-i motiva să studieze. Discuțiile cu elevii dumneavoastră vă vor ajuta să înțelegeți ce anume îi motivează, pentru că de aici porniți.

Chiar dacă elevii studiază prima opțiune, este puțin probabil să fie interesați în mod egal de toate informațiile cuprinse în standarde. Adesea, elevii din ÎPT sunt interesați de materiile practice, și mai puțin de cele teoretice. Deoarece în prezent standardele propun o abordare coerentă a conținuturilor care trebuie studiate pentru dobândirea unei calificări, este recomandabilă crearea unor legături între diferite unități. Încercați să aflați ce predau colegii dumneavoastră și colaborați pentru a crea aceste legături.

Dacă elaborarea și aplicarea standardelor de pregătire profesională vor urma în continuare exemplul practicii din UE, în viitor vor include probabil și elemente opționale. În cea mai mare parte a timpului, elevii vor studia cu toții aceleași materii și vor dobândi aceleași competențe. Cu toate acestea, vor exista și situații în care vor urma un set comun de unități asociate, iar apoi vor studia mai aprofundat unele dintre aceste unități. Acest lucru este în mod special important în domenii cum este agricultura, unde există variații în funcție de regiune, dar se aplică și în alte domenii, în care pot exista angajatori care solicită o anumită competență în mod special sau în care există oportunități limitate pentru persoanele cu o specializare îngustă. Un grup de elevi poate alege să studieze în domeniul electric. Majoritatea se pot concentra asupra lucrărilor de instalare, pentru că au numeroase posibilități de angajare, însă un grup restrâns poate prefera bobinarea motoarelor, pentru care cererea este mai mică. În pregătirea preparatelor culinare din industria hotelieră, toți elevii pot dobândi competențe generale, însă unii vor continua să se specializeze ca bucătari pentru unități mai mici sau pregătirea unui anumit tip de preparate, de exemplu patiserie.

Activitatea 13

Cum pot contribui opțiunile la predarea materiei dumneavoastră? Încercați să răspundeți cu elemente cât mai concrete.

.....

.....

.....

.....

Această abordare poate fi sprijinită prin pregătirea unor materiale independente, folosite individual sau de grupuri restrânse de elevi, sub îndrumarea profesorului. Este vorba despre materiale care oferă acele informații necesare pentru a asigura dobândirea competențelor de bază, dar permit și exprimarea propriei individualități, ajutând astfel elevii să aleagă materialele și dându-le posibilitatea să își asume răspunderea pentru ceea ce învață.

Deși este limitat ca sferă, curriculumul elaborat la nivel local poate fi folosit ca o oportunitate pentru elevi de a influența conținuturile pe care le învață. Elevii pot fi invitați să propună subiecte, iar elevii din anii terminali se pot asocia cu agenții economici și organizațiile locale pentru a elabora propuneri. Aceștia îi pot ajuta pe elevi să își dezvolte abilități cheie cum sunt comunicarea sau lucrul în echipă.

O altă posibilitate de a facilita alegerea unui număr restrâns de elevi este reprezentată de materialele elaborate pentru învățarea la distanță. Este posibil să fie necesară modificarea standardelor, astfel încât să permită includerea acestor materiale între cele folosite pentru studiu. Puteți sprijini învățarea centrată pe elev propunând subiecte pentru materialele de învățare independente. Elevii vor avea în continuare nevoie de sprijin și facilități pentru dezvoltarea competențelor practice, fie în cadrul școlii fie la un agent economic, însă pot dobândi cunoștințele teoretice necesare acestor abilități practice studiind individual, fără profesori.

Faptul că li se permite elevilor să aleagă ceea ce studiază nu înseamnă că pot alege orice. Aceștia se pregătesc pentru o carieră profesională, iar alegerea lor ar trebui să țină cont și de oportunitățile de angajare. Unii dintre ei, mai ales aceia care studiază pentru a lucra într-o întreprindere familială, vor ști exact ce competențe doresc să dobândească. Alții pot avea nevoie de mai multă îndrumare, prin intermediul discuțiilor.

În învățământul profesional și tehnic învățarea ar trebui să aibă un scop clar. Acesta este exprimat prin competențele pe care elevii trebuie să le dobândească. Într-o abordare centrată pe elev este necesar să stabilim clar cu elevii noștri ce competențe vor dobândi. O evidență a competențelor convenite și a progreselor făcute în dobândirea acestora este foarte utilă pentru a ne asigura că sunt menținute direcția și avântul în procesul de învățare.

Oricare ar fi abordarea pe care o folosiți, asigurați-vă că elevii dumneavoastră știu foarte bine care sunt competențele pentru dobândirea cărora studiază. Acest lucru le va stabili obiective clare și, atunci când își dau seama de legătura dintre competențe și viitoarea lor activitate profesională, motivația lor va crește.

A trecut ceva timp de la ultima pauză pe care v-am sugerat-o, iar după exemplul cu patiserii vă este probabil și foame. Luați o pauză înainte să ne gândim din nou la învățare.

Organizarea modului în care învață elevii

În organizarea modului în care învață elevii trebuie să vă gândiți la două lucruri:

- metodele folosite și
- cât de mult control au elevii asupra procesului de învățare.

Deleted: ui

Când ne-am gândit cum putem să ne cunoaștem elevii, am identificat necesitatea de a recunoaște diferențele dintre stilurile de învățare preferate de elevii noștri, dintre modurile în care își aleg să utilizeze informațiile și dintre abilitățile lor. Aceste informații influențează modul în care îi ajutăm să învețe.

Tradițional, în învățământ s-a pus accentul pe lectură și scriere, chiar și în cazul materiilor cu caracter mai practic. Acestea erau activitățile "apreciate" în învățământ. Odată cu sistemul bazat pe competențe am început să ne îndepărtăm de ele și am recunoscut importanța performanței practice și a abilității de a explica oral. Acum trebuie să aplicăm mai mult aceste lucruri atunci când predăm.

Ca punct de pornire, urmați exemplul acelor profesori buni care utilizează o varietate de abordări. Aceștia prezintă aceleași informații sub formă de note și diagrame, oral sau implică elevii în aplicarea informațiilor. Făcând toate acestea, răspund nevoilor elevilor, pentru că se adresează celor patru stiluri diferite de a recepta informații și își ajută elevii să progreseze acolo unde sunt mai slabi.

Reduceți "explicațiile la tablă cu creta" și folosiți o varietate de abordări. Nu vă temeți să experimentați abordări noi și să discutați cu elevii despre eficacitatea acestora. Întrebați-i dacă le-a plăcut modul în care le-a fost predat un subiect și dacă abordarea i-a ajutat să învețe. După ce ați găsit metode care au succes, încercați să nu le utilizați în exces. Eficacitatea acestora se poate reduce și este posibil să nu fie adecvate pentru toți elevii dumneavoastră, astfel încât se poate ajunge la marginalizarea unora dintre ei.

Activitatea 14

Gândiți-vă la metodele de predare pe care le folosiți, la cât de mult le folosiți și în ce măsură utilizarea lor este centrată pe elev. Observați că putem adapta anumite metode centrate pe profesor astfel încât să devină centrate pe elev, însă putem și să abordăm metode centrate pe elev și să le aplicăm astfel încât să devină de fapt centrate pe profesor.

Completați tabelul de mai jos menționând metoda și acordând un punctaj între 1 și 5 în coloana a doua, 1 reprezentând nivelul minim, iar 5 maxim și, în coloana a treia treceți tot un punctaj între 1 și 5, 1 însemnând că metoda este foarte mult centrată pe profesor, iar 5 că metoda este foarte mult centrată pe elev. Fiți sinceri!

 Metoda	Cât o folosiți	Profesor/elev?
.....
.....
.....
.....
.....

Consultați Anexa 4, care include o listă de metode de predare pe care le puteți utiliza. Gândiți-vă la cele pe care nu le folosiți și stabiliți care sunt metodele pe care le-ați putea adopta în predarea materiei dumneavoastră.

Vom analiza acum unele dintre cele mai des folosite metode și vom vedea cum pot fi acestea aplicate astfel încât să fie mai centrate pe elev.

Prelegeri și alte contribuții teoretice

Deși poate că nu utilizați foarte mult prelegerile în modul tradițional, puteți petrece foarte mult timp predând direct informațiile elevilor dumneavoastră într-un mod asemănător. Puteți folosi unele dintre ideile de mai jos pentru a vă îmbunătăți metoda.

- Înainte de oră puteți preciza elevilor care este subiectul și le puteți cere să pună întrebări legate de acesta. Asigurați-vă că le răspundeți!
- Puteți rezerva o oră în care să puneți întrebări elevilor, iar aceștia, lucrând în grupuri, trebuie să găsească răspunsurile (grupuri conversaționale). Asigurați-vă că pot răspunde folosindu-și simțul practic sau experiența anterioară.

- Oferiți-le elevilor ocazia de a vă pune întrebări, dumneavoastră având rolul observatorului expert.
- Puneți-le întrebări pentru a verifica dacă au înțeles.
- Dați-le posibilitatea să discute subiectul respectiv și să verifice ce au înțeles în grupuri mici. Apoi răspundeți la întrebările lor sau clarificați-le nelămuririle.
- Faceți clar legătura cu experiența lor anterioară și cu activitățile pe care le pot desfășura în viitor.
- Utilizați resurse vizuale variate, cum ar fi proiectorul de date, filme, retroproiectorul sau tabla electronică, pentru a veni în ajutorul elevilor care preferă prezentările vizuale. Dacă este posibil, folosiți materiale proprii, adaptate experienței elevilor, de exemplu fotografiile sau filme făcute în localitatea dumneavoastră.
- Implicați-i activ pe elevi în aceste activități bazate pe resurse vizuale, de exemplu însoțind imaginile de întrebări care îi solicită să caute informații cheie.
- Cereți-le elevilor să rezolve probleme, lucrând în grupuri mici, iar apoi să ofere feedback colegilor. Această activitate dezvoltă abilități cheie cum sunt rezolvarea de probleme, comunicarea și lucrul în echipă.
- Gândiți-vă cum pot elevii dumneavoastră să învețe ce doriți să le predați și prin studiu individual, la bibliotecă, folosind internetul sau auxiliarele didactice.

Demonstrații

- Puteți demonstra cum se folosește un echipament sau cum se îndeplinește o sarcină.
- Gândiți-vă dacă demonstrația este cea mai bună abordare sau dacă este necesară.
- Reluați ceea ce ați demonstrat la orele de pregătire practică. Elevii trebuie să știe ce să facă și cum să utilizeze un echipament, nu doar ce este și cum arată.
- Puneți întrebări – puteți să le arătați doar cum să îndeplinească o sarcină, fără a le da explicații, iar apoi le puteți cere să descrie ce ați făcut.

Stagii de pregătire practică

În sistemul bazat pe competențe, acestea sunt foarte importante pentru disciplinele tehnice. Din păcate, adesea devin demonstrații sau situații în care elevii parcurg toți fiecare etapă, simultan, în mod mecanic, urmând instrucțiunile cadrelor didactice. Această metodă poate fi mult mai eficientă.

- Asigurați-vă că fiecare elev va îndeplini sarcina și va fi capabil să o facă singur.
- Puteți să le oferiți instrucțiuni în scris, pe care să le urmeze, însoțite de diagrame, dacă este cazul.
- Dacă faceți o demonstrație inițială, implicați-vă elevii, punându-le întrebări despre ceea ce au văzut că faceți, de ce cred ei că ați procedat astfel.
- Puteți împărți elevii în grupuri de câte trei. Primul elev dă instrucțiuni celui de-al doilea, iar al treilea verifică progresul activității. Apoi fac schimb de roluri până când fiecare elev a îndeplinit toate cele trei roluri. Această abordare contribuie la implicarea în diferitele etape ale ciclului învățării.

- Acest mod de a organiza activitățile elevilor înseamnă că grupurile de elevi pot lucra în același timp la sarcini diferite, ceea ce vă ajută să depășiți dificultatea de a implica activ toți elevii, având la dispoziție un număr limitat de echipamente.
- Încercați să evitați simulările, dacă nu este absolut imposibil. Oferiți-le elevilor experiențe reale.

Proiecte

Proiectele sunt considerate o abordare centrată pe elev. Cu toate acestea, profesorul poate stabili tema proiectului, modul în care va fi îndeplinit și care vor fi rezultatele, iar această metodă nu este deloc centrată pe elev! Puteți folosi proiectele astfel încât să fie centrate pe următoarele aspecte:

- Explicați-le elevilor ce competențe dezvoltă, apoi implicați-i în planificarea temei proiectului.
- Dați-le responsabilitatea pentru planificarea modului în care va fi dus la îndeplinire proiectul și pentru aplicarea planului. Îndrumați-i și sprijiniți-i dacă este necesar.
- Implicați-i în decizia privind modul în care vor fi prezentate rezultatele și vor fi evaluate activitățile.
- Puteți găsi informații suplimentare despre proiecte consultând Ghidul pentru proiecte centrate pe elev.

Alte abordări pentru a face procesul de învățare mai centrat pe elev

Studii de caz

Studiul de caz reprezintă o situație reală, simplificată prin selectarea și evidențierea anumitor aspecte, astfel încât elevii să se poată concentra asupra elementelor principale.

- Stabiliți care este scopul studiului de caz și asigurați-vă că acesta corespunde competențelor. Stabiliți ce abilități vreți să dezvolte elevii.
- Identificați întrebări la care elevii vor putea răspunde combinând experiența lor cu informațiile din studiul de caz.
- Selectați pentru studiul de caz informații adecvate, în funcție de scop și de experiența elevilor.
- Încurajați elevii să discute și să găsească singuri concluziile, interveniți numai dacă este evident că greșesc.
- Lăsați-i să-și prezinte concluziile așa cum cred că este mai bine.

Jocul de rol

Într-un joc de rol, participanții își asumă roluri, ca și cum ar fi implicați în situația reală. Trec prin emoțiile și conflictele care pot apărea în realitate, însă într-un mediu sigur, controlat. Acest lucru îi ajută să înțeleagă relațiile și sentimentele, să-și dezvolte abilitățile de comunicare și să vadă cum își pot controla emoțiile sau sentimentele și cum pot acționa pozitiv în diferite situații.

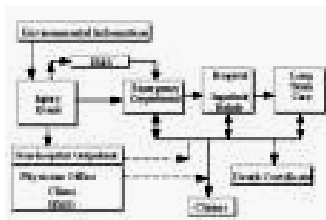

- Stabiliți scopul jocului de rol, amintindu-vă că, spre deosebire de studiul de caz, jocul de rol se axează pe analiza emoțiilor și interacțiunilor dintre oameni.

- Alegeți o situație în care sunt implicați diverși participanți, din perspective diferite, poate opuse. Asigurați-vă că este credibilă.
- Oferiți participanților, în scris, suficiente informații pentru a înțelege bine contextul. Evitați să le furnizați informații care pot crea idei preconcepute despre rezultate.
- Identificați între cinci și nouă personaje care vor fi implicate, asta dacă nu doriți să examinați interacțiunea între mai puține persoane, de exemplu un recepționar de hotel și un client.
- Dați un nume fiecărui personaj și descrieți-le pe scurt, incluzând informații concrete, cum ar fi vârsta, sexul, natura rolului în respectiva situație și adăugați informații despre caracterul fiecărei persoane.
- Aveți grijă ca aceste descrieri ale rolurilor să nu fie prea lungi sau prea restrictive. Lăsați participanții să-și dezvolte rolurile în timpul exercițiului.
- Dați fiecărei persoane informații privind rolul său specific și discutați despre jocul de rol. În general, cel mai bine este să le cereți celor care nu au un rol specific să observe cu atenție și să noteze ce văd.
- Explicați întregului grup contextul jocului de rol și stabiliți o limită de timp.
- Specificați clar momentul în care se termină jocul de rol. Dacă apar probleme între participanți, fiți pregătiți să încheiați jocul de rol.
- Mai ales în cazul în care discuțiile devin prea aprinse sau personale, ajutați-i pe elevi să revină la realitate și asigurați-vă că neînțelegerile apărute se limitează la jocul de rol și nu sunt continuate în relațiile normale dintre elevi.
- Conduceți discuția permițându-le elevilor să își exprime și discute sentimentele și părerile despre ce s-a întâmplat și ce ar fi putut fi îmbunătățit, dacă ar fi fost o situație reală.

Pregătirea schemelor procesului tehnologic

Numeroase practici profesionale se bazează pe o serie de acțiuni care trebuie să urmeze o anumită succesiune. Poate fi vorba despre o organizare liniară sau ramificată ori mai complexă. Faptul că le cereți elevilor să pregătească scheme ale procesului tehnologic îi poate ajuta să rețină informațiile, pentru că le organizează într-un mod diferit. De asemenea, vă poate ajuta și pe dumneavoastră să verificați dacă au înțeles.

- Dacă este posibil, stabiliți mai mult decât un set de acțiuni pentru schema procesului tehnologic. Puteți să-i lăsați pe elevi să hotărască ce grup va lucra la fiecare dintre acestea.
- Asigurați-vă că au informațiile necesare sau acces la ele. Aceasta poate însemna materiale documentare, manualele echipamentelor, internet etc.
- Explicați ce se înțelege prin schema procesului tehnologic și cum se pregătește.
- Cereți-le să pregătească schema, dar nu le spuneți cum ar trebui să o facă.
- Îndrumați-vă elevii. Indicați-le surse de informații în loc să le oferiți dumneavoastră informațiile.
- Lăsați-i să îndeplinească singuri sarcina și interveniți numai dacă este evident că se află pe calea greșită.
- Stabiliți termenul limită pentru finalizare și prezentare.

- Lăsați fiecare grup să hotărască modul în care își va prezenta schema procesului tehnologic în fața celorlalți. Permiteți-le să-și organizeze singuri prezentarea.
- Verificați fiecare schemă și asigurați-vă că sunt disponibile pentru toți elevii.

Jocuri educative

Atât copiii mici, cât și puii de animale învață jucându-se. Pretind că fac ce fac adulții și se distrează, învățând în același timp. Mai târziu, copiii învață să joace diferite jocuri pentru a se distra, iar acest lucru poate fi utilizat pentru a sprijini dobândirea unor competențe.

Multe dintre jocurile educative se bazează pe jocurile pentru copii, de exemplu colecționarea unor seturi de cărți. Din ce în ce mai mult, acestea implică și utilizarea computerului. Din moment ce sunt atât de variate, ar putea constitui separat subiectul unui ghid, însă vă oferim mai jos câteva idei generale. Puteți găsi mai multe surse de informații în referințele bibliografice.

Jocurile vă pot ajuta să sporiiți motivația pentru subiecte pe care elevii dumneavoastră nu le consideră interesante sau pe care le etichetează ca fiind "prea dificile" și nu încearcă să le învețe.

- Identificați subiectul pe care doriți să-l predați.
- Stabiliți ce tipuri de activități implică. Acestea ar putea include adunarea unor informații, organizarea faptelor, explorarea relațiilor, stabilirea consecințelor unor acțiuni etc.
- Identificați un tip de joc care presupune o activitate similară, ca punct de pornire pentru jocul dumneavoastră, sau gândiți-vă la o abordare nouă.
- Vedeți dacă puteți găsi un joc adecvat care este deja disponibil sau unul care poate fi adaptat. Dacă nu, concepeți dumneavoastră unul și discutați ideea cu colegii dumneavoastră.
- Pregătiți jocul.
- Încercați-l, prezentând elevilor scopul jocului, apoi lăsându-i să-l joace fără să interveniți.
- Verificați ce au învățat.
- Evaluați eficacitatea jocului cu elevii dumneavoastră, inclusiv cât de motivant îl consideră.
- Modificați-l, dacă este necesar, sau, dacă nu a avut succes, mai gândiți-vă, însă nu renunțați prea ușor.

Învățarea diferențiată

Adesea, sistemul de învățământ tratează toți elevii ca și cum ar fi identici. Din punct de vedere administrativ este mai simplu și presupune mai puține eforturi din partea profesorilor. Acum, că am recunoscut că fiecare elev este diferit, trebuie să ținem cont de acest lucru în predare, dacă vrem să fie eficientă în ciuda varietății elevilor. Același nivel de activitate nu va fi corespunzător pentru toți.

- Variați nivelul rezultatelor pentru diferiți elevi. Toți trebuie să dobândească competențele – aceasta este ce **trebuie** să învețe, însă există lucruri pe care

majoritatea **ar trebui** să fie capabili să le învețe și altele pe care numai cei mai buni le-**ar putea** învăța.

- Pe lângă faptul că diferențiați metodele pe care le folosiți, diferențiați și abordarea elevilor atunci când aplicați aceste metode.
- Variați nivelul de responsabilitate pe care o dați elevilor dumneavoastră. Trebuie să nu depășească limitele abilităților pe care le au, dar, în același timp, să constituie o provocare pentru ei, pentru a-și asuma mai multă responsabilitate.
- Gândiți-vă întotdeauna că fiecare elev are nevoie de o perioadă de timp diferită pentru a învăța ceva. Vom discuta mai târziu acest aspect.

Activitatea de grup

La pagina 12 am precizat că definițiile învățării centrate pe elev menționează că elevii vor interacționa cu alți elevi și vor lucra în grupuri. La locul de muncă, elevii dumneavoastră vor trebui să interacționeze și să lucreze cu alte persoane.

- Identificați situațiile în care elevii dumneavoastră pot lucra în grupuri, pentru că îi va ajuta ori să acumuleze alte informații ori, în mod specific, să își dezvolte abilitatea de a lucra împreună.
- Evitați să îi organizați în grupuri prea mici sau prea mari. În grupuri mai mari de șapte elevi, unii dintre membrii acestora pot evita cu ușurință să contribuie la activități. Asigurați-vă că dimensiunea grupului este adecvată sarcinii.
- Încurajați-i să comunice deschis, să-i asculte și să-i respecte pe ceilalți.
- Gândiți-vă la liderii echipei: alegeți de grup, alegeți de dumneavoastră sau lucrând prin rotație, în grupuri diferite, pentru sarcini diferite. Încercați să dezvoltați tuturor membrilor echipei abilități de conducători.
- Încurajați feedback-ul constructiv în cadrul grupului.
- Prezentați clar sarcina, incluzând obiectivele, timpul alocat, resursele disponibile și prezentarea rezultatelor.
- Dacă este posibil, permiteți grupului să hotărască modul în care va organiza și desfășura sarcina.
- Monitorizați progresul și interveniți numai dacă este necesar.

Evaluarea experiențelor elevilor în procesul de învățare

Puteți evalua eficacitatea metodelor dumneavoastră de predare prin diferite instrumente de evaluare informală, pe parcursul sau la finalul orei, sau puteți aștepta până când elevii dumneavoastră sunt evaluați pentru competențele dobândite.

De asemenea, puteți obține informații valoroase pentru a vă îmbunătăți tehnica predării întrebând elevii despre **experiența lor în procesul de învățare**. Puneți o serie de întrebări deschise, evitându-le pe acelea la care se poate răspunde doar prin "da" sau "nu".

- Cum consideră că i-a ajutat respectiva abordare să învețe pentru dobândirea competențelor?
- Ce alte modalități li s-au părut utile?
- Ce aspecte au fost în mod special utile?

- Ce a fost neclar sau ar putea fi îmbunătățit?
- Dacă ar fi fost ei profesorul, cum ar fi modificat abordarea?

Nu vă temeți să puneți astfel de întrebări și încercați să provocați o discuție deschisă. Elevii dumneavoastră pot sugera, în mod spontan, anumite lucruri care vă vor ajuta în general în procesul de predare. Deși la început poate să li se pară ciudat, se vor obișnui cu ideea și vor aprecia că vreți să învețe în mod mai eficient și mai plăcut. Dacă au o atitudine critică, nu vă simțiți jigniți, comentariile lor se referă la metoda de predare, nu la dumneavoastră. În primul rând, gândiți-vă la comentariile lor și acționați acolo unde este necesar sau unde anumite modificări ar fi binevenite.

Organizarea timpului necesar pentru învățare și evaluarea elevilor

Din moment ce fiecare elev este unic, capacitatea lor de a învăța diverse materiale și ritmul în care le pot învăța diferă. Într-o abordare centrată pe elev a curriculumului bazat pe competențe vom modifica ritmul de studiu pentru a corespunde fiecărui elev și îi vom evalua atunci când ei consideră că sunt pregătiți.

Un sistem de învățământ cu un program rigid ridică probleme pentru introducerea învățării centrate pe elev. Trebuie să vedem care sunt oportunitățile existente în sistemul actual și să le folosim la maximum. În cele din urmă, s-ar putea să trebuiască să obținem un sistem mai flexibil.

Unii dintre elevii dumneavoastră poate au dobândit deja o parte din competențele necesare lucrând, de exemplu într-o întreprindere familială, încă înainte să înceapă cursurile. Dacă îi obligați să "învețe" ceea ce știu deja, probabil se vor plictisi, iar acest lucru poate să le reducă motivația și să îi determine să abandoneze școala. Alți elevi pot fi capabili să lucreze mult mai repede decât un elev mediu, astfel încât să își finalizeze studiile și să fie evaluați mai devreme.

Dacă elevii dumneavoastră sunt evaluați din timp și obțin competențele, va trebui să vedeți cum ar trebui să continue dezvoltarea lor din punct de vedere educațional. Consultați din nou secțiunea despre "Organizarea conținutului învățării", de la pagina 29 pentru idei privind oferirea unor studii suplimentare sau alternative pentru acești elevi.

Alți elevi se pot prezenta la evaluare, însă nu corespund criteriilor. "Eșecul" lor poate fi folosit ca o oportunitate de a-i ajuta să stabilească de ce au nevoie pentru a reuși atunci când se prezintă din nou la evaluare. De asemenea, ar trebui să folosiți aceste situații ca sursă de informații privind eficacitatea sistemului dumneavoastră de predare și, eventual, necesitatea de a proceda la modificări sau adăugiri.

Această oportunitate oferită elevului de a stabili singur când se simte pregătit pentru evaluare constituie baza evaluării la cerere. Ideea că pentru unii elevi data prestabilită pentru evaluare poate fi prea devreme, iar pentru alții prea târziu este în totală contradicție cu abordările tradiționale. Cu toate acestea, pentru a evita crearea unui sentiment al eșecului la elevi, ar trebui să identificați anumite mecanisme de negociere a momentului în care permiteți unui elev să fie evaluat.

Evaluarea la cerere rezolvă și problema elevilor care nu își pot demonstra competența într-un moment prestabilit din motive care nu au legătură cu competența evaluată. Un elev cu piciorul fracturat sau bolnav sau care suferă în urma pierderii unei persoane apropiate nu trebuie penalizat pentru că nu se poate prezenta corespunzător la evaluare în ziua și la ora respectivă.

Procesul de învățare și evaluarea elevilor etichetați ca având cerințe educaționale speciale ar trebui, de asemenea, tratate în mod flexibil. S-ar putea să nu aibă nevoie de timpul suplimentar acordat în mod normal și, la fel ca și ceilalți elevi, ar trebui să li se permită să lucreze într-un ritm care le este adecvat.

Puteți găsi mai multe informații privind evaluarea în Ghidul pentru evaluarea flexibilă a proiectelor.

Costurile pentru a face procesul de învățare mai centrat pe elev

Pe tot parcursul secțiunii 3 am evidențiat abordări care presupun costuri financiare minime sau chiar nici un fel de costuri suplimentare.

Există metode alternative costisitoare, însă se pot face modificări semnificative, care nu impun cheltuieli suplimentare majore. Ceea ce este necesar este disponibilitatea noastră de a elabora noi materiale și abordări pentru învățare, dorința de a experimenta și de a învăța din experiențele noastre, în beneficiul elevilor noștri. Colaborarea, atât în cadrul școlii cât și între școli, va aduce o contribuție considerabilă la folosirea mai largă a învățării centrate pe elev.

De la ultima pauză ați analizat o mulțime de idei, astfel încât acum ar putea fi momentul potrivit să vă recompensați printr-o pauză lungă.

Partea 4 – Aplicarea învățării centrate pe elev

Această secțiune vă împărtășește câteva idei elaborate și utilizate de profesorii români. Deși ele au fost create în domenii specifice, nu vă lăsați induși în eroare. Ceea ce este important este să vă gândiți la *abordările* folosite și apoi să decideți cum ați putea adapta abordarea respectivă pentru a o folosi în propriul domeniu.

Activitate practică realizată în cadrul firmei de exercițiu

Pentru a pregăti elevii pentru piața muncii, dar și pentru o formare profesională continuă, este nevoie de un sistem flexibil adaptat diferitelor competențe necesare pentru angajare. Clasele tehnice de a XI-a și a XII-a din domeniul servicii ce urmează ruta liceului tehnologic învață pe baza conceptului de 'firmă de exercițiu'.

Firma de exercițiu este un concept didactic ce se sprijină pe învățarea pe baza instruirii practice. Este *simularea* unei firme reale ce poate fi realizată prin implicarea directă a unui profesor coordonator și a unei clase.

Scopul și sarcinile educaționale ale unei firme de exercițiu se realizează prin:

- a se juca de-a procesele de lucru dintr-o companie;
- a forma o conexiune imediată între teorie și practică;
- a practica aplicarea cunoștințelor în diferite segmente de activitate;
- cooperarea dintre elevi;
- a acționa în situații neobișnuite;
- a lucra într-un centru antreprenorial – ce simulează un birou contemporan.

Scopul firmei de exercițiu este ca elevii să poată dobândi competențele cheie ce le vor permite să se realizeze cu succes în viața reală.

Competențe cheie:

- lucrul în echipă;
- capacitatea de a conduce;
- lucrul independent;
- asumarea responsabilității pentru decizii și acțiuni;
- strângerea și procesarea independentă a informațiilor;
- gândire creatoare;
- folosirea cunoștințelor teoretice în practică;
- precizie,
- perseverență;
- organizarea locului de muncă.

Elevii din clasa a XI-a sunt împărțiți în grupuri de câte 15. Ei decid ce firmă vreau sau preiau una dintr-o clasă din ultimul an.

Resursele necesare:

- o încăpere cu 20-25 locuri unde să se lucreze, mobilier și echipament – birouri plasate în grupuri de 5/6 (câte un grup pentru fiecare department); o poștă; 5/6 computere; imprimantă; xerox; telefon; fax; flip-chart; afișier; tablă;
- consumabile;
- software de specialitate;
- o firmă mamă – o firmă reală pentru a strânge informații;

Activitățile elevilor:

- selectarea domeniului de activitate al firmei de exercițiu;
- elaborarea documentelor de constituire a firmei de exercițiu;
- împărțirea în departamente;
- încheierea contractelor de muncă și deciderea sarcinilor incluse;

Proiect pentru învățământul și formarea tehnică și profesională - România

- realizarea unor activități tipice fiecărui department (de ex., planificarea ofertei de bunuri, contabilitate primară, alcătuirea unor materiale promoționale, planificarea activităților și strategiilor);
- păstrarea unui contact regulat cu firma mamă;
- realizarea unor tranzacții cu furnizorii și cu clienții (ai firmei de exercițiu din școală sau din alte școli) prin internet sau direct, prin participarea la târguri de firme de exercițiu.

Activitățile profesorului:

- moderator activ, precum și co-participant;
- organizator, consultant și dirijor;
- conducător – dar numai indirect;
- stimularea activității personalului;
- încurajarea auto-organizării, a inițiativei și a auto-evaluării elevilor;
- rol de consultant și instructor; ca o abordare democratică;
- sfaturi, îmbunătățirea microclimatului, rezolvarea unor situații conflictuale .

Evaluare:

- proiecte realizate în grup;
- consemnări pe baza fișei de evaluare făcute atât de profesor cât și de elevi.

Opiniile elevilor:

Acest nou concept didactic m-a ajutat foarte mult; am mai multă încredere în mine și în profesori. Îmi simțim aproape, comunicarea este mai bună. Faptul că am lucrat într-un birou, chiar dacă a fost unul simulat, mi-a dat încredere în mine și credința că voi găsi mult mai ușor un loc de muncă în viitor.

Oana Cosma – clasa XI-a A

Participarea mea la acest târg internațional a însemnat practică diversă: comunicarea într-o limbă străină, rezolvarea de probleme, realizarea unor tranzacții, aranjarea standului, promovarea imaginii.

Ilie Andreea – clasa XI-a C

Colegiul Economic Ion Ghica, Targoviste: Cristina Tanislav

Un proiect în domeniul cosmeticii și îngrijirii corpului

Subiectul constă din identificarea unor tipuri de coafuri adecvate unei fețe triunghiulare. Se găsește la calificarea de nivelul II: frizer – coafez – manichiurist – pedichiurist.

Elevii trebuie să dispună de următoarele cunoștințe și abilități:

- tipuri de față;
- adecvarea coafurilor la tipul de față și fizionomie;
- ascunderea cutiei craniene și a lipsurilor feței;
- tehnici de a realiza coafurile.

Principalele competențe ce urmează a fi dezvoltate aparțin unităților de competență:

- rezolvarea problemelor;
- lucrul în echipă;
- adaptarea activității caracteristicilor clienților;
- relațiile cu clienții;
- punerea părului pe bigudiuri.

Alte competențe ce pot fi dobândite:

- utilizarea tic;
- sănătate și protecție;
- vopsirea părului;
- decolorarea părului;
- aranjarea salonului de coafură (frizer – coafez – manichiurist – pedichiurist).

Metoda de lucru – elevii lucrează în grupuri de 3 – 4 membri.

Studiu de caz

Elevii realizează următoarele activități.

- 1 Decid în privința unor detalii privind rezolvarea de probleme:
 - Numărul de persoane cu față triunghiulară pentru care va fi realizat studiul;
 - Dacă studiul de caz se referă atât la fața triunghiulară îndreptată în sus cât și la cea îndreptată în jos;
 - Identificarea numărului de stiluri de coafură adecvate
 - Tipul de coafură: pentru situații de zi cu zi, pentru ocazii speciale (recepții, spectacole etc.), pentru o mireasă etc;
- 2 Selectarea clienților.
- 3 Selectarea documentației despre realizarea coafurilor pentru fețe triunghiulare
- 4 Ținerea evidenței clienței.
- 5 Realizarea unor stiluri de coafură diferite în concordanță cu tipul de față; modificarea fiecărei coafuri pentru a găsi soluția potrivită pentru față și pentru fizionomia clientului respective.
- 6 Alegerea celor mai bune alternative.
- 7 Prezentarea celor mai bune alternative:
 - Utilizarea fotografiilor;
 - Utilizarea unui film;
 - Utilizarea unei parade a coafurilor împreună cu celelalte grupuri de lucru.

Pentru a-și face prezentările, elevii pot cere ajutorul elevilor de la nivelul 3 – coafez sau nivelul 3 avansat – cosmetician. Pentru a pregăti parada coafurilor, elevii pot colabora cu cei din domeniul textile – pielărie, pentru a alege și chiar a confecționa hainele potrivite.

*Grupul Școlar de Arte și Meserii al Cooperăției Meșteșugărești Spiru Haret- București:
Valentina Otulescu*

Elevii ca profesor timp de o zi

Elevii au trebuit să învețe despre separarea unor asambluri prin utilizarea unor pene.

Cu un grup de elevi din clasa a XI-a, profil tehnic, am propus să facem un schimb de roluri între elevi și profesori pentru o zi. Aceasta pornea de la ideea că adesea înveți cel mai bine atunci când trebuie să-i explici ceva altcuiva. Atunci când elevii vor prezenta rezultatele muncii lor, ei vor învăța unul de la celălalt.

Elevii au fost împărțiți în mici grupuri în care fiecare a adoptat un rol: unii se ocupau cu formatul prezentării; alții selectau informațiile adecvate din resursele disponibile, etc.

Profesorul le-a oferit sugestii privind posibilele resurse adecvate pentru acest seminar și formatele de prezentare și i-a ajutat pe elevi când aceștia s-au confruntat cu dificultăți. În loc de a folosi expunerea sau prelegerea pe această temă, profesorul a considerat că elevii ar trebui să aibă posibilitatea de a lucra cu resurse și chiar de a descoperi alte resurse.

Pe parcursul unei săptămâni, elevii au întreprins cercetări folosind resursele date și au creat un produs în vederea prezentării – 'lecția'. Rezultatele muncii lor au fost folosite pentru realizarea portofoliului lor.

Învățarea este centrată pe elev în acest caz. Elevii știu care este scopul, cum ar trebui să arate produsul și știu cum va fi evaluat. Vor lucra împreună pentru a-și atinge scopul.

Numai câțiva aleg modul tradițional de prezentare, gândindu-se că este chiar mai dificil și că nu vor reuși să trezească interesul colegilor lor. Unii dintre ei au făcut o prezentare

multimedia, alții au făcut desene pe care le-au prins pe pereții sălii de clasă, în timp ce alții au dat iama prin atelierul mecanic al părinților pentru a le arăta colegilor lor cum arată în realitate subsansamblurile.

În final, fiecare grup a numit un reprezentant pentru a prezenta 'lecția', în propria manieră, acesta jucând rolul profesorului, în timp ce restul grupurilor și profesorul au jucat rolurile elevilor. În timp ce jucau rolul profesorului, fiecărui grup i s-a permis să pună întrebări nu numai colegilor elevi ci chiar și profesorului care a devenit elev. Această activitate a fost la fel de utilă pentru elevi pe cât a fost de amuzantă pentru profesor. Deci, nu vă fie teamă s-o utilizați!

Surpriza a fost mare: elevii s-au implicat foarte mult pentru că s-au simțit foarte importanți în calitate de 'profesor' al propriului lor profesor, chiar și numai pentru o zi. Învățau fără să-și dea seama.

Sigur că astfel de lecții nu pot fi predate în fiecare clasă. Dar este important să se ofere o varietate de abordări ale problemei, urmărind ca procesul de învățare să devină creativ, controlat de elev și creând noi tehnici de comunicare.

Colegiul Tehnic "MEDIA" București, Olimpia Stan

Cum acționezi când ești oprit de un agent de poliție

Înainte de a te agita crezând că vei găsi aici niște idei folositoare în caz că ești prins încălcând legea, adu-ți aminte că acesta este un exercițiu centrat pe elev.

A fost folosit cu elevi de nivel 2, profilul mecanică auto, dar ar fi la fel de potrivit în orice alt domeniu ce presupune șofatul.

Elevilor li s-a dat o fișă de lucru pentru jocul de rol, descriind niște situații reale precum verificarea tehnică a unei mașini, verificarea documentelor pe care ar trebui să le posedez șoferul când este la volan, încălcarea uneia sau mai multor reguli de circulație: a trece strada pe roșu; a nu da prioritate când vezi acest semn sau la trecerea de pietoni, etc.

Elevii au lucrat în perechi, unul jucând rolul polițistului, iar celălalt pe acela al șoferului. Puteți cu ușurință demonstra, într-un mod atrăgător pentru elevi, dacă știu sau nu regulile de circulație, dacă știu ce înseamnă starea tehnică a unei mașini, etc.

Competențele tehnice ale elevilor sunt astfel dezvoltate, luându-se în considerare tipurile diferite de învățare, dar de asemenea pot fi îmbunătățite și abilitățile lor lingvistice și interpersonale.

Colegiul Tehnic "MEDIA" București: Adagena Mitrea

Reprezentare în secțiune a formelor constructive cu goluri

Aceasta este o oră de desen tehnic la clasa a IX-a.

Înainte de a prezenta acest subiect elevilor, profesorul face legătura cu lecția anterioară despre reprezentarea și desenarea unor vederi diferite printr-un test de evaluare. Acest test se bazează pe desenarea în vedere a componentei unui utilaj. Testul de evaluare este realizat de colegul de bancă al fiecărui elev folosind un formular standard pregătit de profesor.

Clasa este organizată în grupuri de 5 – 6 elevi și se folosește brainstorming-ul pentru a se stabili ce înseamnă o secțiune transversală. În această etapă, elevilor cu dificultăți de învățare li se dau componente simple și sunt de asemenea ajutați cu o fișă de lucru. Aceleași componente sunt folosite pe parcursul acestei noi lecții, dar de data aceasta ele sunt privite ca secțiuni.

Elevii primesc fișe de lucru despre reprezentarea secțiunilor. Ei le studiază singuri, iar profesorul le explică când este necesar.

Apoi li se dau elevilor fișe de lucru în care trebuie să stabilească corespondența dintre vederi și secțiunile reprezentate.

Fișele de lucru sunt diferențiate, având grad de dificultate mediu și redus.

Elevii se pot ajuta unii pe alții în cadrul grupului. Sunt oferite și fișe de lucru ajutătoare.

Exemplu de fișă de lucru de dificultate medie

Potrivii secțiunile transversale cu vederile scriind numerele în casete

A	B	C

Fișă de lucru – nivel redus:

Potrivii secțiunile transversale cu vederile scriind numerele în casete.

A	B	C

Colegiul Tehnic Matei Corvin Hunedoara: Corina Truță

Un joc de rol menit să ajute elevii să se gândească la experiența lor din școală și să-și dezvolte abilitățile de comunicare.

Elevii au fost împărțiți în grupuri de trei și li s-au dat următoarele instrucțiuni.

- 1 Citiți următorul scenariu în grupul vostru: un absolvent al învățământului gimnazial caută informații pentru a găsi un tip de școală unde să-și poată continua studiile. Se decide să facă aceasta discutând cu un elev care studiază pentru calificarea tehnician în transporturi la *grupul școlar industrial 'Panait Istrati'*.
- 2 Absolventul pune întrebări despre resurse, condiții, etc, iar elevul de liceu îi dă informații pentru a-l ajuta să facă alegerea optimă.

- 3 În cadrul grupului, unul dintre voi va juca rolul elevului de liceu, altul va fi absolventul învățământului gimnazial, iar un al treilea va fi observator.
- 4 Decideți cine ce rol joacă.
- 5 Decideți cât timp veți aloca jocului de rol și cât feedback-ului.
- 6 Realizați jocul de rol.
- 7 Pe parcursul jocului de rol observatorul face notițe despre eficiența comunicării.
- 8 Continuați jocul de rol în atelierul în care vă faceți instruirea practică.
- 9 Observatorii dau feedback clasei la sfârșitul jocului de rol.

Alte exemple referitoare la implementarea învățării centrate pe elev în România

S-au stabilit legături între elevii care lucrează în diferite domenii la *Grupul școlar agricol Nucet*. Elevii din agricultură, silvicultură și industria alimentară au elaborat propuneri de firme de exercițiu. Acestea au fost apoi prezentate elevilor din comerț care au evaluat aspectele economice ale propunerilor. Acest exercițiu a fost realizat ca unul centrat pe elev și a prezentat avantaje pentru ambele grupuri. Elevii care plănuiau firmele au primit sfaturi referitoare la aspectele economice ale propunerilor lor, iar elevii din comerț au venit cu niște exemple a ceea ce s-ar putea propune în lumea reală.

Elevii de la *Colegiul economic 'Ion Ghica' din Târgoviște* s-au implicat într-un proiect de promovare a turismului în regiunea Bucovinei. Grupuri de elevi au hotărât cum să promoveze locurile din regiune, iar apoi au strâns materiale despre locurile respective, incluzând referiri la contextul istoric, au făcut fotografii și au pregătit materialul promoțional.

Grupul Școlar Transporturi Auto Târgoviște a organizat o școală de conducere ca o firmă specializată. Aceasta a presupus colaborarea dintre elevi, profesori și instituțiile acreditate pentru organizarea și susținerea examenului de conducere. Drept rezultat al acestei activități centrate pe elev, elevii din școală și din afara acesteia pot fi pregătiți pentru a da examenul și obține permisul de conducere. Deși multe școli au inițiat mici afaceri de acest gen, miza este de a le dezvolta și de a le folosi astfel încât acestea să dezvolte abilitățile elevilor de o manieră centrată pe elev, și nu pur și simplu pentru a face bani.

Atunci când elevii din aceeași școală au făcut o recapitulare a câmpurilor electrice, au muncit în grupuri și au identificat toate informațiile importante despre acest subiect. Apoi li s-a cerut să selecteze aspectele cele mai importante și să le prezinte pe cât de interesant posibil. Ca atare, a trebuit ca aceștia să reflecte detaliat asupra subiectului, să-l proceseze mental iar apoi să-l prezinte vizual și oral. Aceasta a presupus diferite aspecte ale stilurilor de învățare ale indivizilor și a fost foarte motivant.

Concluzii

Acestea au fost doar câteva din multele exemple de învățare centrată pe elev aplicate în România. Ele ar trebui să ne provoace pe fiecare dintre noi să reflectăm asupra felului în care predăm.

Ce faceți cu învățarea centrată pe elev? Dacă o folosiți deja, ați putea s-o folosiți inovator în situații diferite și în feluri diferite? Dacă nu o folosiți de fapt, de ce nu o faceți?

Dă rezultate în cazul altor profesori din România și ajută elevii să învețe mai bine, deci ar putea fi bună și în cazul dumneavoastră.

Poate aceste observații și experiențe ale profesorilor români vă vor încuraja să folosiți învățarea centrată pe elev mai eficient și pe scară mai largă.

Olimpia Stan spunea:

Toți dorim să predăm pe cât de bine posibil, astfel încât elevii noștri să participe la ore cu plăcere. Nu numai că vor dori să învețe în timpul orelor dar și acasă, la bibliotecă, online sau

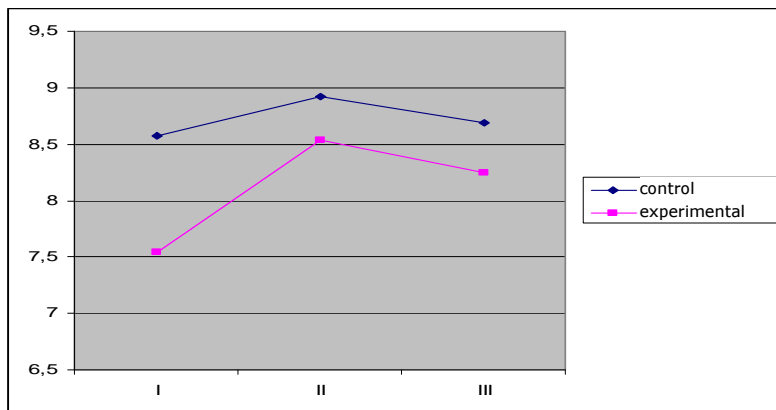
oriunde altundeva. În general, elevul nu mai citește; dacă poate reține niște informații la întâmplare este mulțumit, altminteri nu mai încearcă să facă nici un efort. Trebuie să le inspirăm din nou dragostea de învățătură. Dar întrebarea este: CUM?

Ar trebui să folosim metode noi sau vechi? Am dori ca strategiile și tehnicile să fie cât de noi posibil și poate chiar sofisticate. Cel mai adesea însă, acestea rămân numai în stadiul de teorie

Există un consens privind dezvoltarea viitoare a unor medii deschise, centrate pe elev. Utilizarea tehnologiei va fi din ce în ce mai mult legată de nevoile individuale, specifice aceluia care învață și de oportunitățile și problemele apărute la nivel local. Toți elevii (inclusiv studenții) vor avea posibilitatea de a-și exprima preocupările, ideile și proiectele prin utilizarea creativă și productivă a TIC. Celor care sunt plictisiți de metodele de pregătire tradiționale li se vor oferi mijloace educaționale alternative.

Profesorii de la Colegiul Economic Ion Ghica, Braila au făcut o comparație între eficiența abordărilor de predare și învățare tradiționale și cele centrate pe elev. Eșantionul studiat a fost format din elevi din clasa XI-a în domeniul industriei alimentare. Ei învățau despre transformarea suferită de alimente în timpul tratamentelor termice.

Li s-au dat o serie de teste vizând cunoștințele, înțelegerea și capacitatea lor de a face legătura dintre teorie și ceea ce au experimentat practic. Graficul următor ilustrează comparația dintre progresul celor două grupe la cele trei teste.

Au putut trage niște concluzii din acest mini-studiu.

Deși exista o diferență clară între rezultatele inițiale ale celor două grupe, în grupul experimental în care predarea fusese realizată folosindu-se metodele centrate pe elev progresul școlar a fost mai mare decât în cazul grupului de control, în care predarea s-a făcut prin metode tradiționale. Metodele de predare folosite în grupul centrat pe elev au fost specifice stilului de învățare al fiecărui elev. Avantajul pare să fie prin urmare rezultatul faptului că elevii găsesc abordările centrate pe elev mai motivante și al faptului că profesorul a știut și a reacționat la stilul de învățare al fiecărui elev. În concluzie, învățarea centrată pe elev a avut un efect pozitiv asupra progresului școlar pentru că interesele și profilul de învățare al elevilor au determinat învățarea, iar profesorul a facilitat dezvoltarea individuală a elevilor.

Țifui Daniela, Grupul Școlar Vlădeni ne împărtășește experiența unui elev care a fost în mod special avantajat de o abordare centrată pe elev. Acest elev era un băiat tipic al zilelor noastre. Când era prezent, activ și motivat reușea să obțină rezultate care îi uimeau pe colegii săi precum și pe profesori. Desigur, 'problema' este că rareori dădea dovadă de interes sau motivație.

Am încercat să nu iau atitudinea sa drept o insultă personală și să adopt o atitudine pozitivă. Prima mea strategie a fost să-i dau ceva de făcut ce să corespundă intereselor sale. Deoarece absențele lui de la cursuri au creat goluri și lipsuri în dobândirea informației, am realizat un plan de activitate personalizat, cu obiective diferențiate și i-am pus la dispoziție mai mult timp și sprijin.

Acest interes și atenție l-au făcut să fie un elev mai responsabil care beneficiază de atenția suplimentară ca de un privilegiu. Aceasta a dus la o schimbare a atitudinii sale și de asemenea a colegilor săi. Primele sarcini alocate au părut a fi foarte simple, de ex., distribuirea de hârtie și materialele colegilor săi, pregătirea de machete, schițe și diapozitive pentru lecție pentru a-i capta interesul și a-i arăta că este capabil și că știe tot atât de multe ca și colegii săi. Când m-am referit la activitatea lui, am încercat să evit a fi negativ. Pentru fiecare problemă rezolvată i-am oferit asigurări pozitive și laude în fața colegilor și a celorlalți profesori care îl consideră un 'elev problemă'. Aceasta a dus la o schimbare a imaginii lui negative și l-a motivat să persevereze. Pentru fiecare răspuns corect a primit note bune sau i s-a cerut să le explice celorlalți elevi, fapt ce a contribuit la creșterea încrederii în sine și la schimbarea imaginii pe care și-o formaseră colegii săi. Astfel i-am oferit standarde de performanță reală printre colegi și l-am asigurat că era capabil să le atingă. I-am dat un feedback pozitiv, explicându-i când și unde greșea. Am încercat să concep sarcini de dificultate medie ce luau în considerare încrederea sa în propriul potențial. Drept rezultat, acest elev 'rebel' a început să absenteze mai puțin, a participat în mod activ și a obținut rezultate din ce în ce mai bune.

Nu știu dacă există o strategie ce garantează reușita, dar chiar și această realizare cu un singur individ oferă o enormă satisfacție. Mă face de asemenea să mă gândesc că dacă încercăm susținut, este posibil să împropățăm interesul elevilor față de școală.

Feedback din discuțiile cu profesorii români

Următoarele aspecte sunt rezultatul discuțiilor avute cu profesorii care au implementat învățarea centrată pe elev în școlile lor.

- Folosirea învățării centrate pe elev a dus la îmbunătățirea prezenței și a calității învățării.
- Este necesar ca personalul să-și cunoască mai bine elevii și să determine ce anume îi motivează.
- Cea mai multă atenție a fost acordată aspectului legat de diferențele individuale și este necesară o viziune mai amplă asupra învățării centrate pe elev.
- Este necesar ca profesorii să facă schimb de informații despre elevi
- Trebuie acordată atenție implementării abordărilor centrate pe elev ce nu necesită prea mulți bani în plus pentru pregătirea resurselor.
- Uneori se pune prea mult accentul pe abordările foarte structurate, în format de hârtie – profesorii ar trebui să gândească mai inovator.
- Faceți-i pe elevi să gândească mai mult și să descopere legăturile dintre cunoștințele existente și materiale.
- Implicați mai mult elevii în asumarea responsabilității pentru propriul proces de învățare – nu le dați totul mură în gură.
- Dat fiind că pregătirea unei noi abordări a problemelor necesită timp, ar trebui să vă gândiți la o abordare treptată care să se concentreze asupra situațiilor celor mai incitante pentru predare, de ex., segmente dificil de înțeles de elevi ori nu foarte motivante.
- Este util să identificați personalul care va promova învățarea centrată pe elev la fiecare disciplină.

- Fiți realiști când identificați schimbările ce trebuie să fie făcute.
- Încurajați personalul să observe felul în care folosesc colegii învățarea centrată pe elev și să devină niște practicanți care reflectă asupra acesteia.
- Implicați agenții economici în elaborarea învățării centrate pe elev. Cei care au văzut noile abordări sunt entuziași în privința schimbării.
- Este necesară schimbarea mentalității unor profesori astfel încât aceștia să recunoască avantajele învățării centrate pe elev pentru profesori precum și pentru elevi.
- Elaborați o varietate de abordări centrate pe elev, dacă vă concentrați numai asupra uneia sau a două aceasta va face să-și piardă din efect.
- Avantaje serioase par a apărea în ceea ce privește încrederea și competența elevilor de a comunica.
- Împărtășiți experiența introducerii învățării centrate pe elev cu alți profesori din școală, acordați o atenție deosebită includerii acelor care predau discipline generale.
- Faceți schimb de materiale în școală, de ex., folosind un sistem electronic de fișare a documentelor – o bibliotecă virtuală pentru toate materialele de învățare centrată pe elev ce să poată fi accesat de toți cu ușurință.
- Faceți schimb de experiență cu alte școli.
- Faceți schimb de materiale cu alte școli prin web sites de genul www.tvet.ro și www.didactic.ro

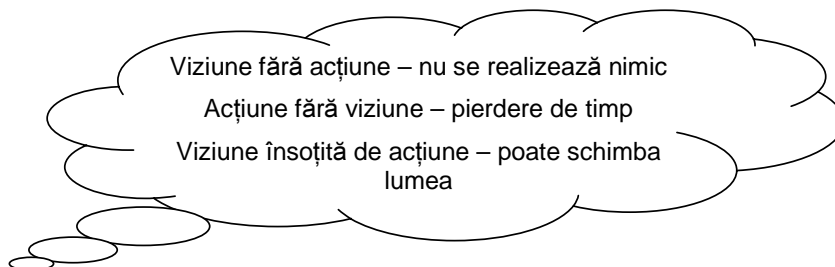
Deci care este pasul următor?

Pe lângă a elabora abordări proprii noi, împărtășiți-vă ideile între dvs. Pe lângă acumularea de materiale noi care vă vor ajuta să predați și a le oferi celorlalți lucruri ce îi vor ajuta, aproape sigur veți descoperi că prin împărtășire și discuții veți găsi răspunsuri la unele dintre problemele pe care le-ați întâlnit în timpul predării.

Nu ar trebui să ne surprindă că așa stau lucrurile, întrucât am perceput învățarea centrată pe elev ca pe o abordare în care elevii vor interacționa cu alți elevi și în care vor lucra atât în grupuri cât și individual. (A se vedea pagina 12). Am făcut un pas în plus când am trecut în revistă avantajele interacțiunii cu ceilalți printre care faptul că ne va ajuta să creăm idei logice. Deși am aplicat toate acestea elevilor noștri, într-o lume a învățării pe parcursul întregii vieți, aceasta ar trebui să se aplice în mod egal nouă înșine. (A se vedea pagina 22).

La început v-am împărtășit un citat din Nelson Mandela.

Mergeți și schimbați lumea!

Anexa 1

Diferențe individuale care influențează procesul de învățare

Există trei aspecte legate de modul în care gândim și de preferințele noastre în ceea ce privește învățarea care influențează eficacitatea diferitelor abordări în procesul instructiv educativ. Acestea se referă la:

- inteligența multiplă sau la tipurile de abilități la care suntem cei mai buni;
- modul în care preferăm să primim și să folosim informațiile și
- modul în care preferăm să acționăm într-o situație de învățare.

Puteți găsi o prezentare utilă a acestora accesând www.lpride.net.

Puteți accesa gratuit, în limba engleză, informații despre inteligența multiplă la www.ldrc.ca/projects/miinventory/miinventory.php.

Versiunea actualizată a preferințelor de percepție descrise de Fleming, a modului în care preferăm să primim și să folosim informațiile este disponibilă pe website-ul VARK, www.vark-learn.com. Găsiți aici și un chestionar on-line gratuit.

Clasificarea stilurilor de învățare, a lui David Kolb, poate fi obținută de la:

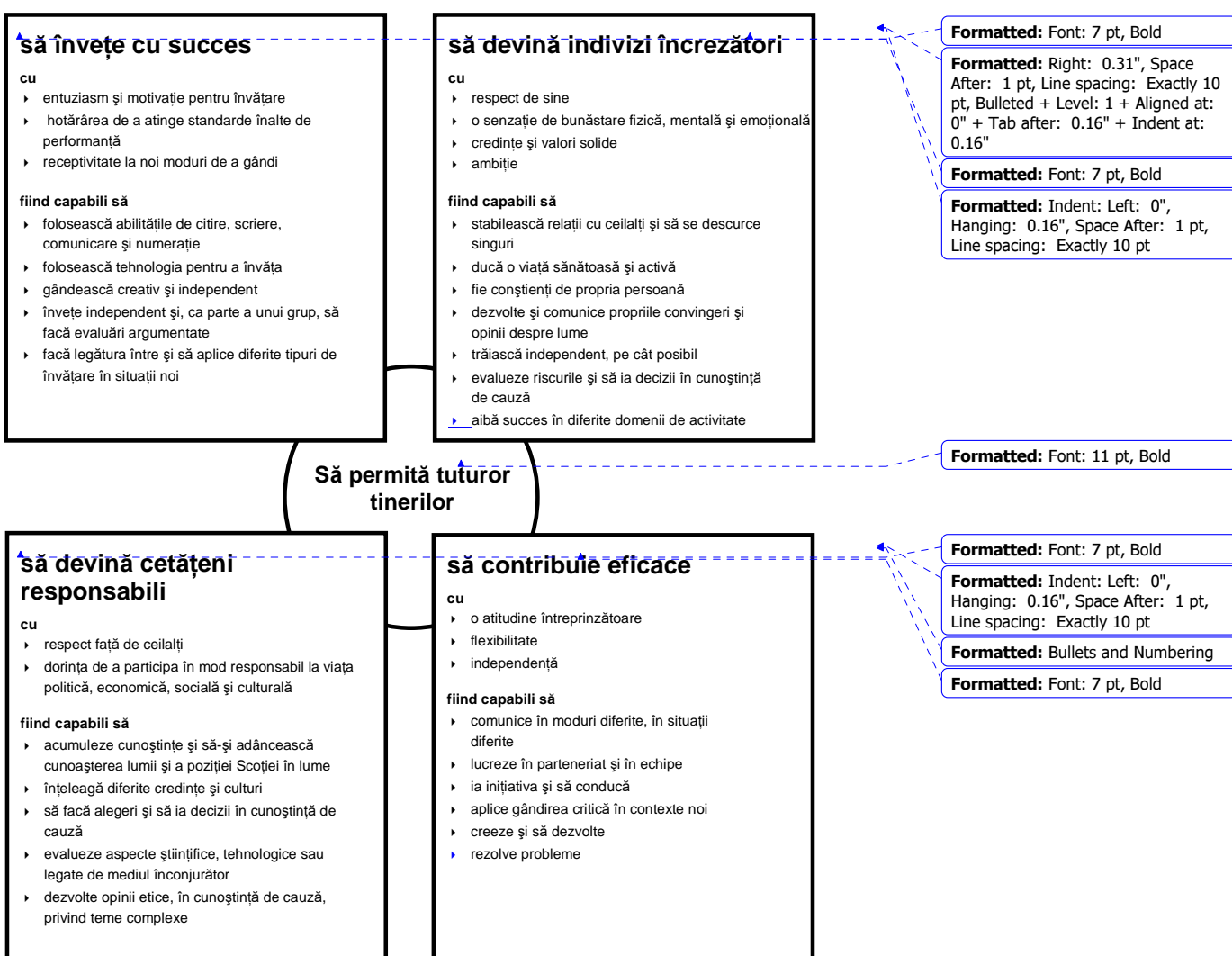
www.hayresourcesdirect.haygroup.com/Learning_Self-Development/Assessments_Surveys/Learning_Style_Inventory/Overview.asp.

Anexa 2

Scopurile curriculumului

(După Raportul Grupului pentru Revizuirea Curriculumului către executivul scoțian, 2004)

Aspirația noastră este ca toți copiii și tinerii să **învețe cu succes, să devină indivizi încrezători, cetățeni responsabili** și să-și aducă în mod **eficace contribuția** în cadrul societății și pe piața muncii. Asigurând structura, sprijinirea și îndrumarea procesului de învățare al tinerilor, curriculumul ar trebui să le dea acestora posibilitatea de a-și dezvolta aceste patru capacități. Curriculumul ar trebui să completeze contribuțiile importante ale familiei și comunității.

Anexa 3**Unități de abilități cheie în sistemul românesc**

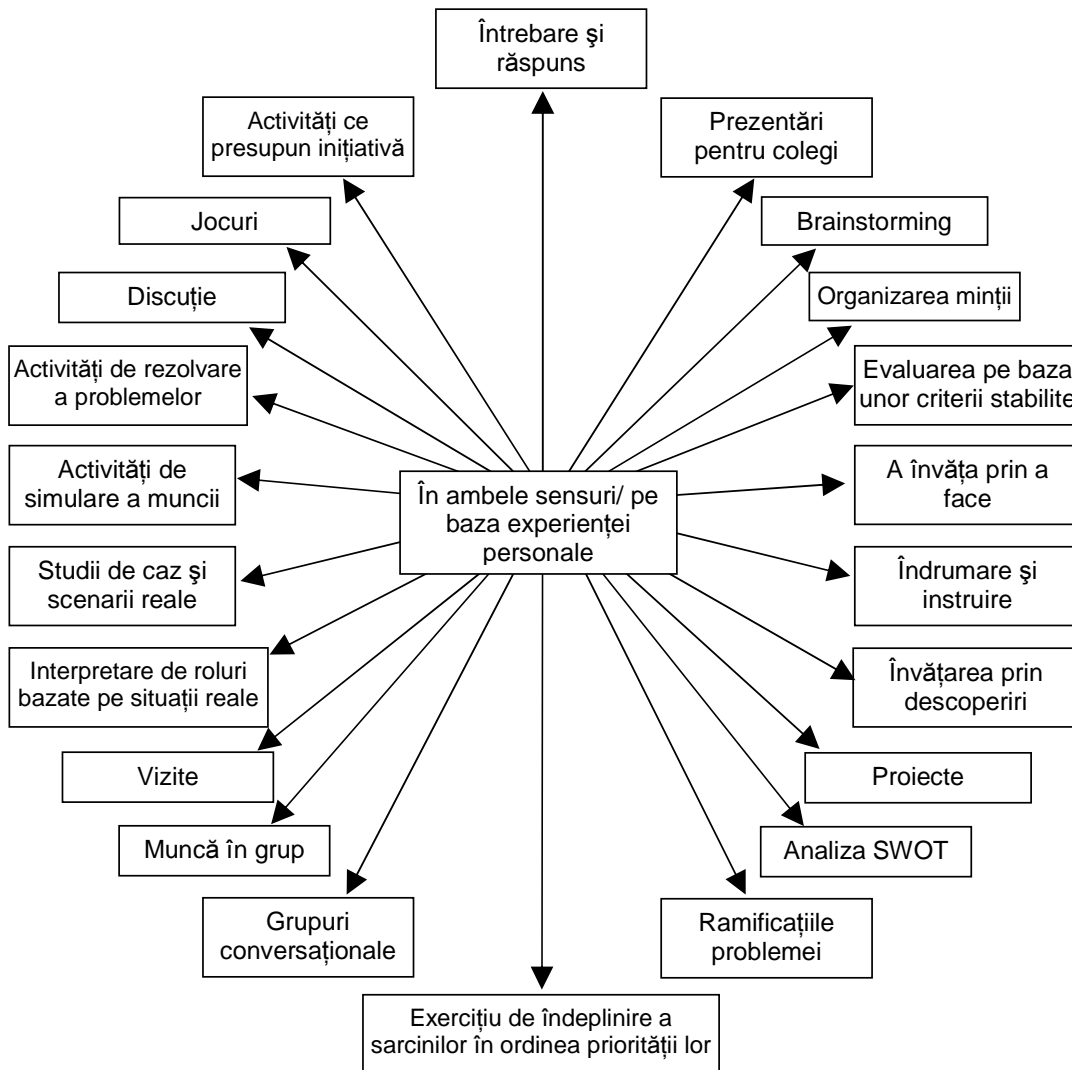
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Limba străină modernă	Limba străină modernă	Comunicare într-o limbă străină modernă
Lucrul în echipă	Lucrul în echipă	Gândire critică și rezolvare de probleme
Utilizarea TIC	Utilizarea TIC	Managementul relațiilor interpersonale
Igienă și protecția muncii	Igienă și protecția muncii	Comunicare
Îmbunătățirea învățării și performanței personale	Îmbunătățirea învățării și performanței personale	Dezvoltarea carierei profesionale
Comunicare și numerație	Comunicare și numerație	Procesarea datelor numerice
Rezolvarea problemelor	Asigurarea calității	Inițierea unei afaceri
Satisfacerea cerințelor clientului		Utilizarea computerului și procesarea informațiilor
Organizarea locului de muncă		
Pregătirea pentru practică		
Tranziția de la școală la locul de muncă		

Puteți găsi informații suplimentare despre unitățile de abilități cheie din curriculum consultând Ghidul pentru integrarea abilităților cheie, care face parte din această serie de ghiduri pentru profesori, elaborate în cadrul proiectului PHARE.

Anexa 4

Metode de predare și învățare care vin în sprijinul învățării centrate pe elev

Ca profesori, dispunem de o gamă largă de metode de predare și învățare. Metodele indicate mai jos sunt unele dintre acelea care sunt în special folositoare pentru învățarea centrată pe elev. Trebuie să facem o selecție atentă pentru a ne asigura că metoda este potrivită competenței specifice.

Bibliografie

Barr, R.B. & Tagg, J. (1995) From learning to teaching: A new paradigm for undergraduate education. Change 27, 6.

Cannon, R. (2000) Guide to support the implementation of the learning and teaching plan year 2000. Adelaide. ACUE, The University of Adelaide.

Clasen, R.E. & Bowman, W.E. (1974) Toward a student-centered learning focus inventory for junior high and middle school teachers. Journal of Educational Research, 68, 1.

Department for Education and Skills (2002) Education and skills: delivering results, a strategy to 2006. London. Department for Education and Skills.

Di Napoli, R. (2004) What is student centred learning? London. Educational Initiative Centre, University of Westminster.

Ellington, H. and Earl, S. (1996) Making effective use of student-centred learning methods. Aberdeen. Robert Gordon University.

European Commission. (1995) Teaching and learning. Towards the learning society, white paper on education and training. Brussels. European Commission.

Felder, R.M. & Brent, R. (1996) Navigating the bumpy road to student-centered instruction. College Teaching, 44, 2.

Gibbs, G. (1992) Discussions with more students. The teaching students more project. PCFC. Oxford. Oxonian Rewley Press.

Ginnis, P., (2002) The teacher's toolkit. Carmarthen. Crown House Publishing.

Harmon, S.W. & Hirumi, A. (1996) A systemic approach to the integration of interactive distances learning into education and training. Journal of Education for Business 71 (5), 2

Jedeskog, G. (1999) Teachers and ICT. Paper presented at ISATT 1999, Dublin.

Knowles, M. (1973) The adult learner, a neglected species. Houston. Gulf Publishing.

Knowles, M.S. (1975) Self-directed learning: A guide for learners and teachers. Englewood Cliffs. Prentice Hall/Cambridge.

Murtagh, M. and Orrell, J. (1999) Student responses to student-centred learning. HERDSA Annual International Conference. Melbourne.

Smith, M.K. (2002) Malcolm Knowles, informal adult education, self-direction and andragogy, the encyclopaedia of informal education.

Sparrow, L., Sparrow, H. and Swan, P. (2000) Student centred learning: Is it possible? Perth, Curtin University of Technology.

Teaching and Learning Service, University of Glasgow – TLS Project Reports – SCL. Glasgow. University of Glasgow.

The Curriculum Review Group, Scottish Executive. (2004) Edinburgh. Scottish Executive.

Rapoarte în cadrul Proiectului PHARE

Ghid pentru evaluarea flexibilă a proiectelor

Ghid pentru proiectele centrate pe elev

Strategii de predare care corespund stilurilor de învățare individuale

Politica ÎPT privind incluziunea elevilor cu CES

Websites în engleză

- www.gcue.adelaide.edu.au/clpd Universitatea din Adelaide. Centrul pentru învățare și dezvoltare profesională
- www.bspp.org.uk/maize/maize.htm Un exercițiu interactiv despre cultivarea porumbului
- www.businessballs.com O locație cu multe resurse despre predare și învățare
- www.cat.ilstu.edu/additional/active.php Universitatea de stat din Illinois. Strategii de învățare activă
- www.cofc.edu/~seay/cb/simgames.html Ideile unui profesor despre educație și simulare/jocuri și computere
- www.hayresourcesdirect.haygroup.com/Learning_Self-Development//Assessments_Surveys/Learning_Style_Inventory/Overview.asp Clasificarea stilurilor de învățare potrivit lui Kolb
- www.http://apu.gcal.ac.uk/ciced/Ch06.html Utilizarea eficace a metodelor de învățare centrate pe elev
- www.http://lsn.curtin.edu.au/tlf/tlf2000/sparrow.html Sparrow, L., Sparrow, H. și Swan, P. (2000)
- www.infed.org/thinkers/et-knowl.htm Malcolm Knowles
- www.ldrc.ca/projects/miinventory/miinventory.php Clasificare on line a inteligenței multiple
- www.neiu.edu/~dbehrlic/hrd408/glossary.htm Universitatea din Northeastern Illinois, Glosar de termeni
- www.vark-learn.com Informații complete despre lucrările lui Fleming despre procesarea informației, incluzând un chestionar on-line
- www2.gsu.edu/~mstsw/courses/it7000/papers/student-2.htm Nanney, B.

Websites în română

- <http://www.didactic.ro/index.php?cid=materiale>
- <http://www.1educat.ro/resurse/resurse.html> 1educat.ro – Resurse pentru furnizorii de educație – Instrumente utile pentru activitatea didactică
- <http://www.1educat.ro/resurse/index.html> 1educat.ro – Resurse pentru furnizorii de educație
- http://www.ad-astra.ro/research/view_publication.php?publication_id=948&lang=ro AD Astra – Proiect online pentru comunitatea științifică – Provocările pedagogiei contemporane
- <http://www.calificativ.ro/index.php> Calificative date profesorilor de către elevi și părinți
- http://www.see-educoop.net/education_in/pdf/it-technologies_rmn.pdf
- <http://imagined.ise.ro/> Imaginar și imaginație în educație
- <http://imagined.ise.ro/educatie/curriculum.html> Imaginar, imaginație și curriculum
- <http://archive.tvet.ro/web/Eforie-09.2004/W3/Romana/> Metodologia învățării centrate pe elev
- <http://www.unibuc.ro/eBooks/StiinteEDU/CrengutaOprea/index.htm> Pedagogie. Alternative metodologice interactive
- <http://www.svedu.ro/curs/tc/c2.html>

Proiect pentru învățământul și formarea tehnică și profesională - România

<http://pedagogica.gg.nu/index.htm> Informații online pentru cadre didactice și studenți

<http://www.edict.ro/articole/e07-limbaj-educational.html> Dimensiuni psihologice ale limbajului educațional